

WENDAGBE JOHANU TON

1 **1** TO whéwhéwhenu wẹ Ohó lọ ko tin, Ohó lọ ko tin po Jiwheyewhe po, Ohó lọ wẹ Jiwheyewhe. **2** Ewọ lọ wẹ ko tin to whéwhéwhenu po Jiwheyewhe po. **3** Gbọn alọ etọn mẹ wẹ yẹ dá onú popo; to godo etọn onú de ma tin bọ yẹ sọ dá to onú he yẹ dá lẹpo mẹ. **4** Ewọ mẹ wẹ ogbẹ te; ogbẹ lọ sọ wẹ hinhon gbẹtọ lẹ tọn. **5** Hinhon lọ sọ bọn to zinvu mẹ; zinvu lọ ma sọ kẹn. **6** Dawe de wá bọ yẹ dohlan sọn Jiwheyewhe de, oyin mēheton nọ yin Johanu. **7** Ewọ lọ wẹ wá di kunnudetọ, nado dekunnu na hinhon lọ, na gbẹtọ lẹpo nido yise gbọn ewọ dali. **8** Ewọ ma wẹ hinhon lọ gba, sigba é wá nado dekunnu na hinhon lọ. **9** Ehe wẹ hinhon nugbo lọ, yèdọ hinhon he to wunhọn na gbẹtọ lẹpo, he wiwá aihon mẹ. **10** Ewọ ko tin to aihon mẹ, gbọn ewọ mẹ wẹ yẹ dá aihon, aihon ma sọ yọn ẹn. **11** E wá na onú etọn lẹ, omẹ etọn lẹ ma sọ yí i. **12** Sigba yé omẹ soha he yí i lẹ, yé wẹ é na ojlojẹ nado lezùn visunnu Jiwheyewhe tọn, yèdọ mēhe yise to oyin etọn mẹ lẹ: **13** mēhe yé ji, é ma yin gbọn ohùn dali, kavi gbọn ojlo agbasalan tọn dali, mọ é ma yin gbọn ojlo gbẹtọ tọn dali, adavo sọn Jiwheyewhe dali. **14** Yé sọ lẹ Ohó lọ zùn agbasalan, é sọ nọ mí sẹnse, mí pón gigo etọn, gigo he di Ovi dètọn dopo akan sọn Otọ de, mēhe gọ na ojomiọn po nugbo po. **15** Johanu dekunnu nẹ, bo dawhá, dọmọ, Ehe wẹ, ohó mēhe tọn yẹn dọ, dọmọ,

Mēhe ja to godo sie, é húgan mí; na é ko lezùn nukontọ na mí wutu. **16** Na sọn gígọ etọn mẹ wẹ mí omẹ pọ moyí te, podọ ojomiọn na ojomiọn. **17** Na gbọn Mose mẹ wẹ yé na osẹn omẹ, sigba Jesu Klisti mẹ wẹ ojomiọn po nugbo po gbọn wá. **18** Mēde ma mọ Jiwheyewhe gbède; Ovi dètọn dopo akan lọ, he ko tin to akonnu Otọ tọn, ewọ lọ wẹ do e hia.

19 Ehe wẹ okunnu Johanu tọn, whe-nuena Ju lẹ do yewhenọ lẹ, po Levite lẹ po hlan sọn Jelusalem nado kanbiọ ẹ dọ, Menu wẹ hiẹ? **20** Ewọ sọ yigbà, é ma mọnu; sigba é yigbà dọ, Yẹn ma wẹ Klisti lọ gba. **21** Yé sọ kanse e dọ, Bé menu wẹ? Bé Eliya wẹ hiẹ? E sọ dọmọ, Yẹn ma yin ewọ gba. Bé hiẹ wẹ yewhegán nẹ? Ewọ sọ gblon dọmọ, Lala. **22** Whenenu yé dọ hlan ẹn, dọ, Menu wẹ hiẹ? na mí nido nagbè mēhe do mí hlan lẹ. Etẹwẹ hiẹ dọ gbọn dewe tọn dali? **23** E dọmọ, Yẹn wẹ ogbè mēhe tọn to awhádo to zungbo mẹ, Mí basi ali Oklunọ tọn do titegba, dole yewhegán Isaila dọ do. **24** Yé sọ do yé hlan sọn ogbẹ Falesi lẹ tọn mẹ. **25** Yé kanbiọ ẹ, bo dọ hlan ẹn, dọ, Etẹwutu wẹ hiẹ to bibaptizi, eyin hiẹ ma yin Klisti lọ, kavi Eliya, kavi yewhegán nẹ? **26** Johanu sọ gblon-na yé dọ, Yẹn yí osin do baptizi: dawe de to ote to sẹnse miton, mēhe mí ma yọnẹ; **27** mēhe ja to godo sie, afopakan mēheton yẹn ma jẹ na tũn. **28** Onú hejẹ wẹ yé basi to Betania, to Jodani godo, to ofi he Johanu to bibaptizi te.

29 To azán awetọ gbà, Johanu mọ Jesu ja e de, bo domọ, Pón Lengbọv Jiwheyewhe tọn, he zé ylando aihon tọn yi. 30 Ehe wẹ, ohó mēhe tọn yẹn dọ, domọ, Dawe de ja to godo sie, mēhe hūgan mi: na é ko lezùn nukontọ na mi wutu. 31 Yẹn ma sọ yọn ẹn, siḡba na yé nido sọ e hia na Israel, enewutu wẹ yẹu wá, bo yi osin do to bibaptizi. 32 Johanu sọ dekunnu, bo domọ, Yẹn mọ Gbigo jete sọn olon di apoe de, é jete do e ji. 33 Yẹn ma sọ yọn ẹn, siḡba mēhe do mi hlan nado yi osin do baptizi, ewọ wẹ dọ hlan mi, dọ, Ota mēhe tọn ji hiẹ mọ, bọ Gbigo jẹ do, bọ é nte to e ji, ewọ lo wẹ, mēhe nọ yi Gbigo Wiwé do baptizi. 34 Yẹn ko mọ ẹn, bo ko dekunnu dọ ehe wẹ Ovi Jiwheyewhe tọn.

35 Azán awetọ godo Johanu vọ site po nuplontọ eton awe po; 36 e to pinpón Jesu dile é to zonlinzin do, bo domọ, Pón Lengbọv Jiwheyewhe tọn! 37 Nuplontọ awe lẹ sẹ whenuena é dọ, yé sọ hodo Jesu. 38 Whenenu wẹ Jesu légodo, bo mọ yé to hihodo e, bo sọ dọ hlan yé, domọ, Etẹwẹ mi to dindin? Yé dọ hlan ẹn, dọ, Labbi, (tadena ehe tọn yin, Meplontọ,) fie wẹ hiẹ nonọ? 39 E sọ dọ hlan yé, dọ, Wá, mi nasọ mọ. Yé wá, bo sọ mọ fie é nonọ, yé sọ nọ po e po to gbènegbè: na é yi ojile ogan aotọ tọn mẹ. 40 Dopo to omẹ awe he sẹ whenuena Johanu dọhó, bo sọ hodo e lẹ mẹ, wẹ Andlé, nvisunnu Simoni Pita tọn. 41 E din Simoni nvisunnu eton losu mọ whẹ, bo sọ dọ hlan ẹn, dọ, Míwẹ ko mọ Messiya lẹ, (tadena ehe tọn yin, Klisti). 42 E sọ hẹn ẹn wá Jesu de. Whenuena Jesu pón ẹn, é domọ, Hiẹ wẹ Simoni ovisunnu Johanu tọn, Kefa wẹ yé na nọ ylo we dọ, (tadena ehe tọn yin, Osé).

43 To azán awetọ gbà, é jlo na tónjẹgbonu yi Galili, é sọ pón Filipi: Jesu sọ dọ hlan ẹn, dọ, Hodo mi. 44 Betsaidato wẹ Filipi, otó Andlé po Pita po tọn. 45 Filipi sọ mọ Natanaeli, bo dọ hlan ẹn, dọ, Míwẹ ko mọ ẹn, mēhe Mose to osẹn mẹ, po yewhegan lẹ po kanwé eton, Jesu Nazaleti tọn, ovi Josefu tọn. 46 Natanaeli sọ dọ hlan ẹn, dọ, Bé onú dagbe de sogan tón sọn Nazaleti? Filipi dọ hlan ẹn, dọ, Wá pón. 47 Jesu mọ Natanaeli ja e de, é dọ gbọn eton dali, dọ, Pón Israelinu nugbo, mēhe mẹ oblu ma tin te! 48 Natanaeli sọ dọ hlan ẹn, dọ, Fie hiẹ yọn mi sọn? Jesu gbọn bo

dọ hlan ẹn, dọ, Whẹpo Filipi ylo we, whenuena hiẹ tin to ovotin glo, yẹn ko mọ we. 49 Natanaeli gbọn nẹ dọ, Labbi, hiẹ wẹ Ovi Jiwheyewhe tọn; hiẹ wẹ Aholu Israeli tọn. 50 Jesu gbọn, bẹ dọ hlan ẹn, dọ, Hiẹ yise na yẹn dọ hlan we, dọ, Yẹn ko mọ we whenuena hiẹ tin to ovotin glo wutu? hiẹ na mọ onú he hù ehele. 51 E sọ dọ, hlan ẹn, dọ, Nugbo, nugbo, wẹ yẹn dọ hlan mi, Mi na mọ olon hùn do nuvo, angeli Jiwheyewhe tọn lẹ na to aga hẹ bo to teje dọ Ovi gbeto tọn ji.

2 1 TO azán atọtọ mẹ alowle de tin to Kana Galili tọn; onọ Jesu tọn sọ tin to fine: 2 yé sọ ylo Jesu po nuplontọ eton lẹ po do alowle lo kọn. 3 Whenuena ovẹn gbòdà, onọ Jesu tọn dọ hlan ẹn, dọ, Yé ma tindo ovẹn gba. 4 Jesu sọ dọ hlan ẹn, dọ, Nawe, etẹwẹ yẹn do na wá hẹ we? ojile sie ma ko wá gba. 5 Onọ eton sọ dọ hlan lizoniyto lẹ, dọ, Onú depoe é dọ hlan mi, mi wá e. 6 Ozẹn ozannu tọn gidopo dele tin bọ yé ko zé tunte to fine, dile walo lẹwé Ju lẹ tọn te, dopodopo yeton hẹn otózen awe kavi aton hunkọ. 7 Jesu sọ dọ hlan yé, dọ, Mi dá osin gọ ozẹn lẹ. Yé sọ dá osin gọ yé kaka jẹ onú. 8 E sọ dọ, Mi bá e dinvie, bo zé yi na ogan nùdùdù tọn. Yé sọ zé e yi. 9 Whenuena ogan nùdùdù tọn dọ osin he yé diọ zùn ovẹn pón, bo ma yon ofi he é sọn, (siḡba lizoniyto he bá osin lẹ yonẹn); ogan nùdùdù tọn ylo asisunọ lẹ, 10 Bo sọ dọ hlan ẹn, dọ, Omẹ popo to whẹwhẹwhenu nọ zé ovẹn dagbe jẹgbonu; whenuena gbeto lẹ ko muahen dagbedagbe, whenenu ehe ylanhù: siḡba hiẹ to ovẹn dagbe gọpayi kaka jẹ dinvie. 11 Ehe wẹ ohia tintan he Jesu wá to Kana Galili tọn, bo dẹ gigo eton do gbangba; nuplontọ eton lẹ sọyi i sẹ.

12 To godo ehe tọn, é jete yi Kapernaumi, ewọ po onọ eton po, po memesunnu eton lẹ po, po nuplontọ eton lẹ po; yé ma sọ nte to fine hẹ azán susu gba.

13 Juwayi Ju lẹ tọn sepó, Jesu sọ héji yi Jelusalem. 14 E sọ mọ to templi mẹ yé he to oyin po lengbo po, po apoe lẹ po sá, po akuediotọ lẹ po sinai: 15 whenuena é yi okan tẹlẹ de do basi oba, é yàn yé omẹ pọ jẹgbonu sọn templi mẹ, lengbo po oyin lẹ po; bo sọ diọ akuẹ akuediotọ lẹ tọn konyingbe, bo takiti na tafo lẹ; 16 bo dọ hlan yé he to apoe sá

lẹ dọ, Mì zé onú heḗ sọn ofi; mì yí ohò Otó siḗ tọn do basi ohò aḗ tọn blo. 17 Nuplɔntɔ etọn lẹ sọ fin dọ yé ko kánwé dọ, Wivenu ohò towe tọn dù mì pò. 18 Enɛwutu Ju lẹ gbɔn, bo dọ hlan ẹn, dọ, Ohia tɛwɛ hiyɛ yí hia hlan mì, hiyɛ mɛhe to onú heḗ wá? 19 Jesu sọ gbɔn bo dọ hlan yé, dọ, Mì hɔ ɛmpli he liai, to azán atọn mɛ yɛn nasọ zé e do ote. 20 Enɛwutu Ju lẹ dọ hlan ẹn, dọ, Owɛ kandesidopo wɛ yé do gbá ɛmpli * he, bá hiyɛ na zé e do ote to azán atọn mɛ? 21 Sigba ɛmpli * agbasa etọn tọn wɛ é to dido. 22 Enɛwutu whenuena é fón sọn okú, nuplɔntɔ etọn lẹ fin dọ é ko dọ ehe; yé sọ yí Owé wiwé sè, po ohò he Jesu dọ po.

23 Whenuena é tin to Jerusalem to juwáyì kò, to hùnwɛzàngbè, omɛ susu yise to oyin etọn mɛ, whenuena yé mọ ohia he é basi. 24 Sigba Jesu losu ma sisé ede hlan yé gba; na é yón gbɛtọ lẹpo, 25 Podọ é ma yin núwhèdonọ dọ omɛ de na do dekunnu gbɛn gbɛtọ † tọn dali wutu: na ewọ losu yón núhe tin to gbɛtọ homɛ.

3 1 DAWÉ de tin to Falẹsi lẹ mɛ, he yé nọ ylo Nikodemi, ogán Ju lẹ tọn de: 2 ewọ lọ wɛ wá Jesu de to ozán mɛ, bo dọ hlan ẹn, dọ, Labbi, miwɛ yónen dọ, mɛplɔntɔ sọn Jiwheyewhe de wá wɛ hiyɛ: na mɛhe sọgan basi ohia he hiyɛ to bibasi heḗ de ma tin, adavo Jiwheyewhe tin po e po. 3 Jesu gbɔn bo dọ hlan ẹn, dọ, Nugbo, nugbo, wɛ yɛn dọ hlan we, Adavo yé vọ gbɛtọ ji, ewọ ma sọgan mọ aholudu Jiwheyewhe tọn. 4 Nikodemi sọ dọ hlan ẹn, dọ, Nawé yé sọgan ji gbɛtọ do, whenuena é ko whén pò? é sọgan sọ wọ ohò onọ etọn tọn mɛ biọ whlawetọ bo yin jiji? 5 Jesu gbɔn dọmọ, Nugbo, nugbo, wɛ yɛn dọ hlan we, Adavo yé yí osin po Gbigbo po do ji gbɛtọ ewọ ma sọgan biọ aholudu Jiwheyewhe tọn mɛ. 6 Ehe yé ji gbɛn agbasa dali agbasa wɛ; ehe yé ji gbɛn Gbigbo dali gbigbo wɛ. 7 Avò vọ we blo, na yɛn dọ hlan we, dọ, Yé ma sọgan nọ ma vọ mì ii wutu. 8 Jẹhon to yinyin † do ofi he é jlo, hiyɛ sọ sè ogbè etọn, sigba hiyɛ ma

yón ofi he é sọn wá, podọ ofi he é jei: mọkɛdɛ wɛ mɛdepope he yé ji gbɛn Gbigbo dali. 9 Nikodemi sọ gbɔn, bo dọ hlan ẹn, dọ, Nawé onú heḗ sọgan wá do yin mọ? 10 Jesu sọ gbɔn bo dọ hlan ẹn dọmọ, Hiyɛ wɛ mɛplɔntɔ Israeli tọn lọ bo ma yón onú heḗ gba? 11 Nugbo, nugbo, wɛ yɛn dọ hlan we, Miwɛ to onú he mí yónen lẹ dọ, bo sọ to kunnu onú he mí mọ lẹ tọn de; miwɛ ma sọ yí kunnude mɛtọn. 12 Eyin yɛn dọ onú aihon he tọn lẹ na mì, bo mì ma yise, nawé mì na yise do, eyin yɛn dọ onú olon tọn na mì? 13 Mɛde ma hé aga yí olon, adavo mɛhe jete sọn olon, yèdọ Ovi gbɛtọ tọn lọ. 14 Dile Mose zé odán do aga to zungbo mɛ, mọkɛdɛ wɛ yé ma sọgan nọ ma zé Ovi gbɛtọ tọn do aga: 15 na mɛdepope he yise nido tindo ogbè madopodo to e mɛ.

16 Na Jiwheyewhe yiwánna aihon sọmọ bọ é yí Ovi dɛtɔn etọn dopo akan namɛ, na mɛdepope he yí i sè ma nado dɛn, sigba é nido tindo ogbè madopodo. 17 Na Jiwheyewhe ma do Ovi hlan aihon mɛ nado dawhɛna aihon gba: sigba na yé nido gbɛn ewọ mɛ whlɛn aihon gán. 18 Mɛdepope he yí i sè yé ma dawhɛna gba: ewọ he ma yí i sè yé ko dawhɛ nɛ dai, na é ma yí oyin Ovi dɛtɔn dopo akan Jiwheyewhe tọn lọ sè wutu. 19 Ehe wɛ owɛ, dọ hinhon wá aihon mɛ, bọ gbɛtọ yiwánna zinvolu hú hinhon, na oylan wɛ azɔn yeton lẹ wutu. 20 Na mɛdepope he wá danu wɛ nọ gbɛwánna hinhon, é ma sọ nọ wá hinhon nu, yé niká wọhɛ azɔn etọn lẹ. 21 Sigba mɛhe wá nugbo wɛ nọ wá hinhon nu, na yé nido do azɔn etọn lẹ hia, dọ yé basi yé to Jiwheyewhe mɛ. §

22 To ọ́ 1 heḗ godo Jesu po nuplɔntɔ etọn lẹ po wá alga Jude tọn ji; finɛ é nɔte hɛ yé te bo baptizi. 23 Johanu ga to bibaptizl to Enonu he sẹpọ Salimi, na osin susu tin to finɛ: yé wá, yé sọ baptizi yé. 24 Na yé ma ko zé Johanu dlan oganhọ mɛ kaka jẹ dinvie. 25 Enɛwutu ohókanbiọ de fón to nuplɔntɔ Johanu tọn deḗ, po Ju de po sẹnẹn gbɛn oléwé dali. 26 Yé wá Johanu de, bo dọ hlan ẹn, dọ, Labbi, mɛhe nọ hɛ we to Jodani godo,

* Kavi, siwiwe.

† Kavi, Gbigbo lọ to gbigbo.

† Kavi, de . . . lọ.

§ Kavi, wutu.

mehé hié dekunnuna, do ayi e go, ewo ló to bibaptizi, gbětò lẹpo sọ to wiwá e de. 27 Johanu sọ gblon bo domọ, Mède ma sogan mọ núdè yí, adavo yè na ẹn sọn olon. 28 Mlọsu dekunnuna mi, do yẹn domọ, Yẹn ma wẹ Klisti lọ gba, sigba do yẹn wẹ yè dohlan nukon nẹ. 29 Ewo mehé tindo asiýóyó wẹ asisúno: sigba honton asisúno tọn, he sítè bo to ogbè eton sè jaya susu na é sè ogbè asisúno tọn wutu: enẹwutu yè hẹn ayajẹ sítè he zún gígó. 30 Ewo ma sogan nọ ma sudeji, sigba yẹn ma sogan nọ ma depò.

31 Ewo mehé sọn aga hùgan yé omẹ pọ: mehé sọn aigba, aigba tọn wẹ, é sọ nọ dọhó aigba tọn, mehé sọn olon wá hùgan yé omẹ pọ. 32 Onú he ewo mọ bo sọ sè, enẹ wẹ é to kunnude na, mède ma sọ yí okunnu eton. 33 Mehé yí okunnu eton to kunnude do nugbo wẹ Jiwheyewhe. 34 Na mehé Jiwheyewhe dohlan wẹ do ohó Jiwheyewhe tọn: na é ma na Gbigbo to ojłènu mẹ gba. 35 Otó yiwán-na Ovi, bo yí onú lẹpo do alọ eton mẹ. 36 Mehé yise to Ovi mẹ tindo ogbè madopodo: mehé ma yise to Ovi mẹ, ma to na mọ ogbè; sigba homẹgble Jiwheyewhe tọn nọte to e ji.

4 1 ENẼWUTU whenuena Okluno yọnen do Falesi lẹ ko sè do Jesu to bibasi, bo sọ to bibaptizi nuplontọ susu hú Johanu, 2 (sigba Jesu lọsu ma baptizi gba, adavo nuplontọ eton lẹ.) 3 é jo Judé do bo sọ gọyí Galili. 4 Ewo ma sogan nọ ma jugbon Samalia sẹnẹn wá yí gba. 5 Mọwé é wá otó Samalia tọn de mẹ, he yè nọ ylo Sikali, ehe sẹpọ aigba loboto he Jakobu na Josefú ovi eton. 6 Odótó Jakobu tọn tin to finẹ. Enẹwutu le nudikona Jest, na zonlin eton wutu, é sinai dole to odótó lọ ji: é yí ojłẹ sido-potọ okle tọn. 7 Yonnu Samalia tọn de wá nado dọn osin: Jesu sọ do hlan ẹn, do, Na mi ma nú. 8 (Na nuplontọ eton lẹ ko yí otọ mẹ nado hẹ nudúdú.) 9 Enẹwutu yonnu Samalia tọn lẹ do hlan ẹn, do, Na é yín do bọ hiẹ mẹnhe yín Ju to onúnúnú kanbijo mi, yẹn mehé yín yonnu Samalia tọn? na Ju lẹ ma nọ wánúdope he Samaliatọ lẹ gba. 10 Jesu gblon, bo do hlan ẹn, do, Eyín hiẹ yón núnina Jiwheyewhe tọn, po mehé do hlan wẹ, do, Na mi ma nú po; hiẹ do sọ kanbijo sọn é si, ewo do ko sọ na osin ogbẹno wẹ. 11 Nawe lọ sọ do hlan ẹn,

do, Mədəho, hiẹ ma tindo onú he hiẹ na yí do dọn, mọ odótó lọ sọ siso: fiẹ ka wẹ hiẹ tindo osin ogbẹno lọ sọn? 12 Bé hiẹ kłohú Jakobu otó míton, mẹnhe na odótó lọ mí, bọ ewo lọsu nú sọn e mẹ, ovi eton lẹ, po okanlin eton lẹ po ga? 13 Jesu gblon bo do hlan ẹn, do, Mədəpope he nú sọn osin he mẹ ovẹ nasọ vọ ẹ hú. 14 Sigba mədəpope he nú osin he yẹn na na ẹn ovẹ ma na hú i gbèdè; sigba osin he yẹn na na ẹn, na lẹzun odótó osin tọn de to ohó eton mẹ, he na to sisá hlan lẹ ogbè madopodo. 15 Nawe lọ sọ do hlan ẹn, do, Mədəho, na osin he mí, bọ ovẹ ma nasọ hú mí, na yẹn ma na sọ do wá ofi nado dọn ba. 16 Jesu sọ do hlan ẹn, do, Yí, ylo asú towe, na hiẹ ní wá ofi. 17 Nawe lọ sọ do hlan ẹn, domọ, Yẹn ma tindo asú de. Jesu do hlan ẹn, do, Hiẹ do dagbe do yẹn ma tindo asú de: 18 na hiẹ ko tindo asú aton dai; podọ mehé hiẹ tindo dinvie ma yín asú towe gba: nugbo wẹ ehe hiẹ do. 19 Nawe lọ sọ do hlan ẹn, do, Mədəho, yẹn mọ do yewhegan de wẹ hiẹ. 20 Otó míton lẹ sẹn to osó he ji; bọ miwle domọ, Jelusalem mẹ wẹ otẹn ofi he jẹ gbětọ lẹ nado nọ sẹn te. 21 Jesu sọ do hlan ẹn, do, Nawe, yí mí sè, ojłẹ lọ ja, whenuena é ma na yín osó he ji, kavi Jelusalem mẹ wẹ mí nasọ nọ sẹn Otọ gba. 22 Mí to enẹ he mí ma yọnen sẹn: miwle to enẹ he miwle yọnen sẹn: na Ju lẹ de wẹ whlengan sọn. 23 Sigba ojłẹ lọ ja, dinvie sọ wẹ, whenuena sinséntọ nugbonọ lẹ na sẹn Otọ to Gbigbo po nugbo po mẹ: na nugbo memonkọ wẹ Otọ to dindin nado yín sinséntọ eton lẹ. 24 Gbigbo wẹ Jiwheyewhe: é jẹ yé he to sinsẹn ẹn lẹ ní nọ sẹn ẹn to gbigbo mẹ podọ to nugbo mẹ. 25 Nawe lọ sọ do hlan ẹn, do, Yẹn yọnen do Messia ja, mehé yè nọ ylo Klisti: whenuena é wá, é na lá onú lẹpo hlan mí. 26 Jesu do hlan ẹn, do, Yẹn mehé to hódọ he wẹ wẹ ewo lẹ.

27 To ehe mẹ wẹ nuplontọ eton lẹ gọ, avò sọ vọ yé, na é to hódọ he yonnusi de: sigba mède ma do, Etẹwẹ hiẹ to dindin? kavi, Etẹwutu wẹ hiẹ to hódọ he ẹ? 28 Whẹnenu nawe lọ jo otọzen eton dai, bo yí otọ mẹ, bo do hlan gbětọ lẹ, do, 29 Mí wá pón dawé de, mehé do onú he yẹn ko nọ wá lẹpo na mí: bé Klisti lọ ma die? 30 Yé tọnjẹ-gbonu sọn otọ mẹ, bo wá e de. 31 To osá vude nuplontọ eton lẹ to vẹvẹ nẹ domọ,

Mepłontó, dùnú. 32 Sígba é dọ hlan yé, dọ, Yẹn tindo nùdùdù de na dù, ehe miwle ma yónen. 33 Enẹwutu nuplontọ lẹ to didọ hlan yénpozo. dọ, Mède ko hẹn nùde wá nẹ na dù wẹ? 34 Jesu sọ dọ hlan yé, dọ, Nùdùdù sịe wẹ nado wá ojlo mēhe do mi hlan tọn podọ nado dotana azọn eton. 35 Bé miwle ma nọ dọ, E pò osùn enẹ dogó, whenenu wẹ gbìngbèn whenu? pón, yẹn dọ hlan mi, Mí zé nukun míton do aga, bo pón odanji; na yé ko whẹn na gbìngbèn. 36 Ewọ he doji ko mọ azọnkue yi, bo sọ bẹ sinsẹn pli hlan ogbẹ madopodo: na ewọ he doji po ewọ he gbèn po, nido jaya dopọ dinvie. 37 Na didọ he yín nugbo to fime, Omède doji, mēdevo gbèn. 38 Yẹn do miwle hlan nado gbèn onú nẹ fieji miwle ma ko jẹtukla do: mēdevo lẹ ko jẹtukla, yé sọ hẹn mi biọ tuklajẹ yeton mē.

39 Susu Samaliatọ he tin to otò lọ mẹ tọn sọ yí i sè na ohó nawe lọ tọn wutu, mēhe domọ, E dọ onú he yẹn ko nọ wá lẹpo na mi. 40 Mọwẹ whenuena Samaliatọ lẹ wá e de, yé vẹ e nado nọndọ yé de: é sọ nọ finẹ azán awe. 41 Omẹ susu dogó yise na ohó ewlọsọ tọn wutu; 42 yé sọ dọ hlan nawe lọ, domọ, Mí yise dinvie, é ma yín na ohó towe wutu gba; na miwłsọ sè ohó eton na midé, bo sọ yónen dọ, ehe wẹ Whlengantọ aibon tọn lọ nugbo.

43 To azán awe lẹ godo, é tónyi sọn finẹ biọ Galili mē. 44 Na Jesu lọsọ ko dekunnu dọ, Yewhegán ma tindo yeyi to otò ewlọsọ tọn mē gba. 45 Enẹwutu whenuena é wá Galili, Galilitọ lẹ yi i do, na yé ko mọ onú he é wá to hùnwhe whenu to Jelusalẹm lẹpo: na yéwłsọ yi hùnwhe lọ ga.

46 Mọwẹ é sọ wọ gò wá Kana Galili tọn, to ofi he é diọ osin zùn owen te. Ogán de tin to finẹ, mēhe ovi eton sunnu jeazọn to Kapelnaumi. 47 Whenuena é sè dọ Jesu ko tọn sọn Judé wá Galili, é wá e de, bo vẹ e, na é ni jete wá nado hẹnazọngbọna ovi eton, na é tin to okú dùn. 48 Whenenu Jesu dọ hlan en, dọ, Eyin miwle ma mọ ohia po azọn jawu po, miwle ma na yise gbọn alọ depope mē. 49 Ogán lọ sọ dọ hlan en, domọ, Mēdaho, jete wá whẹpo ovi sịe nido kú. 50 Jesu dọ hlan en dọ, Yi, ovi towe gán. Dawe lọ sọ yí ohó he Jesu dọ hlan en sè, bo sọ yi. 51 Le é jete jei, afanumẹ eton lẹ wá pé e, bo dọ hlan en, dọ, Ovi towe

gán. 52 Mọwẹ é kanbiọ ojẹ tẹ mē wẹ é gẹ gbìgbọ nẹ te. Enẹwutu yé dọ hlan en, dọ, Osọ to ogán sinawe mē wẹ awivo lọ jo e do. 53 Mọwẹ otọ lọ yónen dọ to ojẹ doponẹ mē wẹ, ehe mē Jesu dọ hlan en, dọ, Ovi towe gán: ewlọsọ sọ yise po whédó eton lẹpo po. 54 Ehe sọ wẹ ohia aweto lọ he Jesu basi, é tinton sọn Judé mē biọ Galili mē.

5 1 TO ehogodo hùnwhe Ju lẹ tọn de tin; Jesu sọ héji yi Jelusalẹm.

2 Otándó de tin to Jelusalẹm, to họn-gbo lẹngbo tọn dali, he yé nọ ylo Betsata to ogbẹ Heblu tọn mē, ehe tindo họnnu-wá aton. 3 To ehele mē wẹ susu pótẹn lẹ tọn, nukuntónnọ lẹ, sẹkunọ lẹ, po agbasakukunọ lẹ po mlonai do, (yé to tenopón whinwhan osin tọn. 4 Na to ojẹ de mē angeli de nọ jete yi otándó lọ mē, bo nọ wlu osin: enẹwutu mēde-pope he whéwhé doafọ e mē, to godo whenu yé ko wlu osin lọ, yé hẹn en jẹ gágán sọn azọn depope he é tindo mē.) 5 Dawe de tin to finẹ, mēhe do lanmẹ-malo sọn owhe gbantónnukunatọn gbọn. 6 Whenuena Jesu mọ en to aimimlẹn, bo sọ yónen dọ dinvie é ko tin to omọ é dẹn, é dọ hlan en, dọ, Hiẹ jlo yé ni hẹn azọn towe gbọ na wẹ? 7 Dawe azọntọ lọ gbọn, bo dọ hlan en, dọ, Oklunọ, yẹn ma tindo mēde whenuena yé wlu osin nado zé mi do otándó mē: sígba whenuena yẹn ja, mēdevo jete doafọ e mē jenukonna mi. 8 Jesu sọ dọ hlan en, dọ, Fón, zé adọzan towe, bo zinzonlin. 9 Plaun yé hẹnazọngbọna dawẹ lọ, é zé adọzan eton, bo zinzonlin:

E sọ yín gbojẹzangbẹ to azán doponẹ gbẹ. 10 Enẹwutu Ju lẹ dọ hlan dawẹ lọ mēhe yé hẹnazọngbọna, domọ, Gbojẹzangbẹ wẹ egbẹ: é ma jẹ na wẹ nado zé adọzan towe gba. 11 Sígba é sọ gbọn dọ hlan yé, domọ, Mēhe hẹnazọngbọna mi, dopolọ wẹ dọ hlan mi, dọ, Zé adọzan towe, bo zinzonlin. 12 Yé kanbiọ e dọ, Mẹnụ wẹ gbẹtọ he dọ hlan we, dọ, Zé adọzan towe, bo zinzonlin? 13 Sígba mēhe yé hẹnazọngbọna lọ ma yon mēhe é yín: na Jesu ko tọn sọn finẹ, na agundaho tin to finẹ wutu. 14 Jesu wá mọ en to templi mē to godo, bo dọ hlan en, dọ, Do ayi e go, yé hẹnazọngbọna we: a sọ wáylan ba blo, onú he yianhú ehe níká jọ do ogo wa. 15 Dawe lọ tónyi, bo dọ hlan Ju lẹ, dọ, Jesu wẹ mēhe hẹ-

nazôngbô nê. 16 Enêwutu wê Ju lẹ dohômekên Jesu, na é wà onú helẹ to gbójèzàngbè wutu. 17 Sígba é gbłon dọ hlan yé, domọ, Otọ sie wázón kaka jẹ dinvie, yèn sọ wázón. 18 Enêwutu Ju lẹ sọ din susu nado hù 1, é ma yín é hèn gbójèzán gbẹ tọn kẹdẹ wutu gba, sígba é dọ ga, dọ Jiwheyewhe wê Otọ etọn, é basi ede sọzen hẹ Jiwheyewhe.

19 Enêwutu Jesu gbłon, bo dọ hlan yé, domọ,

Nugbo, nugbo, wê yèn dọ hlan mi, Ovi ma sọgan wà núde ededenu, adavo onú he é mọ Otọ wà: na núdepope he é wà, ehele wê Ovi to wiwà mọ ga. 20 Na Otọ yiwanna Ovi, bo sọ yí onú he ewłosu to wiwà lẹpo hia ẹ: ewọ nasọ do azón he klohú ehele hia ẹ, na awú nido ji mi. 21 Na dile Otọ to osiọ fón, bo sọ to yé hèn do ogbẹ; mọkẹdẹ wê Ovi sọ nọ hèn mehe é jlo lẹ do ogbẹ ga. 22 Na Otọ ma nọ dawhẹ mēdepope tọn, sígba é ko yí whẹdida lẹpo na Ovi: 23 na omẹ pọ nido na yeyi Ovi, kẹdẹdile yé to yeyi na Otọ do. Mēdepope he ma na yeyi Ovi, é ma na yeyi Otọ mehe do e hlan. 24 Nugbo, nugbo, wê yèn dọ hlan mi, Mēdepope he sẹ ohó sie, bo sọ yí mehe do mi hlan sẹ, é tindo ogbẹ madopodo, é ma na biọ whẹdida mē gba; sígba é tọn sọn okú mē biọ ogbẹ mē. 25 Nugbo, nugbo, wê yèn dọ hlan mi, Ojle lọ ja, dinvie sọ wê, whenuena osiọ lẹ na sẹ ogbẹ Ovi Jiwheyewhe tọn tọn: mehe sọ sẹ lẹ na tin to ogbẹ. 26 Na dile Otọ tindo ogbẹ to ede mē; mọkẹdẹ wê é yí na Ovi ga nado tindo ogbẹ to ede mē; 27 bo sọ na huhlẹn en nado dawhẹ ga, na é yín Ovi gbẹtọ tọn wutu. 28 Avò vò mi na ehe wutu blo: na ojle lọ ja, to ehe mē omẹ he tin to yòdọ mē lẹpo na sẹ ogbẹ etọn, 29 bo na tónjẹgbonu; mehe wà dagbe lẹ hlan fónsọnkú ogbẹ tọn; mehe wà oylan lẹ hlan fónsọnkú whẹdida tọn.

30 Yèn ma sogan wà onú depope dedenu gba; le yèn sẹ, wê yèn to whẹda do: dódó wê whẹdida sie: na yèn ma to ojlo sie lẹsu din gba, adavo ojlo mehe do mi hlan tọn. 31 Eyin yèn to kunnudena dā, okunnu sie ma yín nugbo gba. 32 Mēdevo tin, mehe to kunnudena mi; yèn sọ yónẹn do nugbo wê okunnu he é to dide na mi. 33 Míwle dọwẹn hlan Johanu de, ewọ ko sọ dekunnu hlan nugbo. 34 Sígba yèn ma yí okunnu sọn gbẹtọ de gba; sígba onú helẹ

wê yèn to didọ, na yé nido whlẹn mi gán. 35 Míyóngbán lọ he to jiji bo to sise ko wê ewọ, míwle ko sọ jlo to ojle de mē nado jaya to hinhẹn etọn mē. 36 Sígba yèn tindo okunnu de he klohú Johanu tọn, na azón he Otọ sie ko na mi nado dotana lẹ, azón lẹsu lẹ he yèn wà, to kunnudena mi dọ, Otọ wê do mi hlan. 37 Otọ mehe do mi hlan, é ko dekun-nuna mi. Míwle ma ko sẹ ogbẹ etọn gbèdẹ, mọwẹ mi ma mọ ohia etọn gbèdẹ. 38 Mi ma sọ tindo ohó etọn ninọ to mi hòme gba: na mehe é dohlan, ewọ wê mi ma yise. 39 Mi owé wiwe lẹ dinmọ, na mi lẹn dọ yé mē mi tindo ogbẹ madopodo te wutu; podọ ehele sọ wê yé he to kunnudena mi. 40 Mi ma sọ jlo na wá dē, na mi nido tindo ogbẹ. 41 Yèn ma yí gigo sọn gbẹtọ si gba. 42 Sígba yèn yón mi dọ, mi ma tindo owányi Jiwheyewhe tọn to mi hòme gba. 43 Yèn wá to oyin Otọ sie tọn mē, mi ma sọ yí mi: eyin mēdevo wá to oyin ede tọn mē, ewọ wê mi na yí. 44 Nawẹ mi sogan yise do, mi mehe to yeyi yí sọn mìnqọ de, bo ma din yeyi he sọn Jiwheyewhe sọkẹdẹ de? 45 Mi lẹn dọ yèn na slẹ mi hlan Otọ blo: mēde tin mehe to mi slẹ, yèdọ Mose, mehe go mi dotudo. 46 Na eyin mi ko yí Mose sẹ, mi do ko yí mi sẹ: na owé sie wê ewọ kán wutu. 47 Sígba eyin míwle ma yí owé etọn se, nawẹ mi na yí ohó sie sẹ do?

6 1 TO onú helẹ godo, Jesu sọ juwáyí ohú Galili tọn godo, he yín ohú Tibé-liade tọn. 2 Gbẹtọ susu hodo e na yé mọ ohia etọn he é basi do yé he jẹazón go lẹ wutu. 3 Jesu sọ héjì yí osó lọ ji, finẹ wé é sinai te po nuplẹn etọn lẹ po. 4 Juwáyí, húnwhe Ju lẹ tọn, sẹpọ. 5 Enêwutu whenuena Jesu zé nukun etọn do aga, bo mọ agúndaho de wá e de, é dọ hlan, Filipi, dọ, Fiẹ wê mi na hò akla te na omẹ helẹ nido dù? 6 E dọ ehe nado whle e pón; na ewłosu yón onú he é do wá. 7 Filipi gbłon dọ hlan en, dọ, Akla abogan-kue fode tọn ma pé mehe lẹ, na mēdopodopo yeton nido yí pẹpe. 8 Dọpo to nuplẹn etọn lẹ mē, Andlé, nọvisunnu Simóni Pita tọn, dọ hlan en, dọ, 9 Yọposunnu de tin to ofi he tindo akla bale tọn atọn, po whèvi pẹvi awẹ po: sígba etẹwẹ enẹlẹ yín to omẹ plánplan helẹ sẹnẹn? 10 Jesu sọ domọ, Mi hèn gbẹtọ lẹ jagla. Ogbẹ susu sọ tin to finẹ. Enêwutu sunnu lẹ jagla, na hihia yé

yi degbadefotón. 11 Jesu yi akla lẹ: whenuena é dopé, é má yé na mēhe jagla lẹ; mọkẹdẹ wẹ whẹvi sọha he yé jlo. 12 Whenuena yé ko góhò, é dọ hlan nuplontọ eton lẹ, dọ Mì bẹ dúpò he pò pli, yé hẹn núdẹ gù blo. 13 Enẹwutu yé bẹ yé plidopọ, yé gọ oha wiawe sọn dúpò he pòai bo sọ sùhúgan na yé omẹ he dù sọn akla atón bale tọn mẹ lẹ. 14 Mọwẹ whe-nuena gbẹtọ lẹ mọ ohia he é basi, yé dọmọ, Nugbo, ehe wẹ yewhégán he ja aihon mẹ lẹ.

15 Enẹwutu whenuena Jesu tunwun dọ yé pọ yíyí huhlón do hẹn ẹn do basi ahólú, é sọ wọ gọyí osó de ji ewọ dopokẹdẹ.

16 Whenuena ozán kú, nuplontọ eton lẹ jẹte yi ohù mẹ, 17 yé sọ biọ vátlẹ de mẹ, bo gbò ohù pla yi Kapelnaumi dali. Zínvú sọ do dínvìe, Jesu ma ko jẹ yé de gba. 18 Ohù sọ to wuwú na jẹhon daho he tón wutu. 19 Enẹwutu whenuena yé kúnhún yi o jẹ stade koa-tón, kavi ogbàn hunko, yé mọ Jesu to zónlínzín to ohù ji, bo sọ sẹpọ vátlẹ lẹ: obú sọ di yé. 20 Sígba é dọ hlan yé, dọ, Yẹn wẹ; mì díbù blo. 21 Enẹwutu yé yín jìjìlo nado yí i do vátlẹ lẹ mẹ: adonu vátlẹ lẹ jẹ age ofi he yé jẹi tón jì.

22 To azán awetọ gbè agúndaho he ẹite to awá awetọ ohù tón jì mọ dọ vátlẹ pẹvi devo de ma tin to finẹ, adavo dopo, podo Jesu ma zón hẹ nuplontọ eton lẹ biọ vátlẹ lẹ mẹ gba, sígba dọ nuplontọ eton lẹ kedẹ wẹ yí; 23 sígba vatlẹ pẹvi de lẹ sọn Tibéliade wá, bo sẹpọ ofi he yé dù akla lẹ te, to godo na Oklunọ ko dopé; 24 enẹwutu whenuena agúndaho lẹ mọ dọ Jesu ma tin to finẹ, kavi nuplontọ eton lẹ, yé wílosu yí vatlẹ pẹvi lẹ bo wá Kapel-naumi, bo to Jesu din. 25 Whenuena yé mọ ẹn to awá awetọ ohù tón, yé dọ hlan ẹn, dọ, Labbí, whetónu wẹ hiẹ wá ofi? 26 Jesu gbìlónna yé bo dọmọ, Nugbo, nugbo, wẹ yẹn dọ hlan mí, mí to dindín mí, é ma yín mí mọ ohia wutu gba, sígba na mí dù akla nẹlẹ bo góhò wutu wẹ. 27 Mì jẹtukla na núdùdù he na gblẹ blo, sígba na núdùdù nẹ ehe nọ nọte kaka jẹ ogbẹ madopodo, ehe Ovi gbẹtọ tón na na mí: na ewọ lẹ wẹ Jiwheyewhe Otọ ko tlehia-donuna. 28 Enẹwutu yé dọ hlan ẹn, dọ, Etẹwẹ mí ní basi, bọ mí nado sọgan wá azọn Jiwheyewhe tón? 29 Jesu gbìlón bo dọ hlan yé, dọ, Ehe wẹ azọn Jiwhe-

yewhe tón, dọ mí ní yise to mēhe é dohlan mẹ. 30 Enẹwutu yé dọ hlan ẹn, dọ, Etẹ wẹ hiẹ basi na ohia, na mí ní mọ, bo nado yi wẹ sẹ? Azọn tẹwẹ hiẹ wá? 31 Otọ mítón lẹ dù manna to zún-gbo mẹ; kẹdẹdile yé wlanwé dọ, E hẹn akla sọn olon wá na yé dù. 32 Whẹnẹnu Jesu dọ hlan yé, dọ, Nugbo, nugbo, wẹ yẹn dọ hlan mí, Mose ma wẹ ko na akla nẹ mí sọn olon gba; sígba Otọ ẹie wẹ yí akla nugbo nẹ na mí sọn olon. 33 Na akla Jiwheyewhe tón wẹ enẹ he jẹte sọn olon, bo sọ yí ogbẹ na aihon. 34 Enẹwutu yé dọ hlan ẹn, dọ, Oklunọ, nọ na akla he mí tẹgbẹ. 35 Jesu dọ hlan yé, dọ, Yẹn wẹ akla ogbẹ tón: mēdepope he wá dẹ hùwẹ ma na hù i, mēhe sọ yí mí se, ovẹ ma na hù i gbèdẹ. 36 Sígba yẹn dọ hlan mí, dọ, Míwẹ ko mọ mí ga, mí ma sọ yise. 37 Onú he Otọ ẹie yí na mí lẹpo na wá dẹ, podo mēhe sọ wá dẹ yẹn ma na yán ẹn jẹgbonu, gbọn alọ depope mẹ. 38 Na yẹn jẹte sọn olon, é ma yín nado wá ojlo ẹie losu gba, adavo ojlo ewọ he do mí hlan tón. 39 Ehe wẹ ojlo mēhe do mí hlan tón, dọ to onú he é ko na mí lẹ mẹ yẹn hẹn depope bú to yé mẹ blo, sígba na yẹn ní fón ẹn do ote to azán podo gbè. 40 Na ehe wẹ ojlo Otọ ẹie tón, dọ mēdepope he mọ Ovi, bo sọ yí i sẹ, nido tindo ogbẹ madopodo: yẹn nasọ tón ẹn do ote to azán podo gbè.

41 Enẹwutu Ju lẹ hlun do ota nẹ, na é dọ, Yẹn wẹ akla he jẹte sọn olon wá wutu. 42 Yé sọ dọmọ, E ma yín ehe wẹ Jesu, ovi Josefu tón, mēhe mí yón otọ eton po onọ eton po? etẹwutu wẹ e dọ dínvìe, Yẹn jẹte sọn olon wá? 43 Jesu gbìlón, bo dọ hlan yé, dọmọ, Mì hlun to míde sẹnsẹn blo. 44 Mēdepope ma sọgan wá dẹ, adavo Otọ he do mí hlan dọn ẹn: yẹn nasọ tón ẹn do ote to azán podo gbè. 45 Yé sọ wlan to owé yewhégán lẹ tón mẹ dọ, Yẹ na plón yé omẹ pọ gbọn Jiwheyewhe de. 46 Enẹwutu mēdepope he sẹ, bọ yé sọ plón gbọn Otọ de, ewọ wẹ to dẹ wá. 46 E ma yín mēdepope ko mọ Otọ gbèdẹ gba, adavo mēhe yín Jiwheyewhe tón, ewọ wẹ ko mọ Otọ lẹ. 47 Nugbo, nugbo, wẹ yẹn dọ hlan mí, Mēhe yí mí se tindo ogbẹ madopodo. 48 Yẹn wẹ akla ogbẹ tón lẹ. 49 Otọ mítón lẹ dù manna to zún-gbo mẹ, bo sọ kú. 50 Ehe wẹ akla he

jete son olon wá, na gbeto nido dù to e me, bo ma kú. 51 Yen we akla ogbèno ló, ehe jete son olon wá; eyin medepope dù to akla he me, é na tin to ogbè kaka doi: mowe akla he yen na na ló we olan sie, ehe yen na na na ogbè aihon ton.

52 Enẹwutu Ju lẹ to nudon to yede ẹẹẹẹẹ ẹ, Nawẹ dawe he sogan yi olan eton na mi nado dù do? 53 Enẹwutu Jesu ẹo hlan yé, ẹ, Nugbo, nugbo, we yen ẹo hlan mi, Adavo mi dù olan Ovi gbeto ton ton, bo sọ nù ohùn eton, mi ma tindo ogbè to mi me gba. 54 Medepope he dù olan sie, bo sọ nù ohùn sie, é tindo ogbè madopodo; yen nasọ fón ẹn do ote to ozán pòdo gbè. 55 Na olan sie we akla nugbo, ohùn sie sọ we núnùnù nugbo. 56 Mèhe dù olan sie, bo sọ nù ohùn sie, ewo to ninọ yen me, yen sọ to ninọ ewo me. 57 Kẹdẹdile Otó ogbèno, ko do mi hlan, bo yen sọ tin to ogbè gbọn Otó dali; mọkẹdẹ we mèhe dù mi, yèdọ ewo na tin to ogbè gbọn yen dali gba. 58 Ehe we akla he jete son olon wá ló; é ma dile otó miton lẹ dù manna, bọ yé sọ kú gba: mèhe dù akla he na tin to ogbè kakadoi. 59 Onú helẹ wẹ é ẹ do to sinagọgọ me, le é to meplón to Kapelinaumi.

60 Enẹwutu susu to nuplonto eton lẹ me, whenuena yé sè ehe, yé domo, Ohó he sinyenawú talala wẹ ehe; menú wẹ sogan sè e? 61 Sígba Jesu yinyonen to ede home, ẹo nuplonto eton lẹ to hunhulun do ehe go, ẹo hlan yé, ẹ, Ehe hẹn mi nado dahli wẹ? 62 Be etẹwẹ eyin mi mọ bọ Ovi gbeto ton heji jei ofi he é sọn wá? 63 Gbígbo wẹ nagbẹmẹ; agbasa ma doale de: ohó he yen ẹo hlan mi nẹle, gbígbo wẹ yé, ogbè we yé. 64 Sígba medele tin to mi me, he ma yise. Na Jesu yonen sọn whẹwhẹwhenu mèhe hunkọ yé yin he ma yise lẹ, podọ menú wẹ mèhe na dè e hia yin. 65 E sọ domo, Enẹwutu wẹ yen do ẹo hlan mi, ẹ, Mède ma sogan wá dè, adavo yé na ẹn sọn Otó sie de.

66 Ehe ji we susu to nuplonto eton lẹ me gọ do godo, bo ma sọ nún hẹ e ba. 67 Enẹwutu Jesu ẹo hlan omẹ wiawe lẹ, ẹ, Míwẹ jlo na yi ga? 68 Simoni Pita gbọn nẹ, ẹ, Oklun, menu de míwẹ na yi? hiẹ wẹ tindo ohó ogbè madopodo ton. 69 Míwẹ ko sọ yise, bo sọ yonen ẹ, hiẹ wẹ Klisti ló, Ovi Jiweyẹwhe ogbèno ton. 70 Jesu sọ gbłonna yé,

domo, Mí omẹ wiawe ma wẹ yen dè, bọ dopo miton yin legba de? 71 Juda Iskalioti, ovisunnu Simoni ton wẹ é to didọ: na ewo wẹ mèhe na dè e hia, mèhe yin dopo to omẹ wiawe lẹ me.

7 1 TO onú helẹ godo, Jesu zinzonlin to Galili: na é ma jlo na zinzonlin to Judé gba, na Ju lẹ to dindin nado hù i wutu. 2 Hùnwhe Ju lẹ ton, hùnwhe gohotuntun lẹ ton sepó dinvie. 3 Enẹwutu nọvisunnu eton lẹ ẹo hlan ẹn, ẹ, Tón sọn ofi, bo yi Judé, na nuplonto towe lẹ ga nido mọ azọn he hiẹ to wiwá. 4 Na mède ma tin he nọ wá núde to nuglọ, ewlọsọ nọ din yé ni yón ẹn wedé-dé. Eyin hiẹ to onú helẹ wá, do dewe hia hlan aihon. 5 Na nọvisunnu eton lẹ lọsọ ma yi i se. 6 Enẹwutu Jesu ẹo hlan yé, ẹ, Ojle sie ma ko wá gba; sígba ojle miton wẹ nọ wleawu to whepoponu. 7 Aihon ma sogan gbewanna mi gba; sígba yen wẹ é gbewanna, na yen dekunnu do e go, ẹo oyilan wẹ azọn eton wutu. 8 Mí heji yi hùnwhe he: yen ma ko to na heji yi hùnwhe he gba: na ojle sie ma ko wá. 9 Le é dọhó helẹ hlan yé, ewo nọte to Galili.

10 Sígba whenuena nọvisunnu eton lẹ ko heji yi hùnwhe lẹ kọn, whenuenu wẹ ewlọsọ heji yi ga, é ma yin to gbangba, sígba taidi to nuglọ. 11 Enẹwutu Ju lẹ din in to hùnwhe lẹ kọn, bo domo, Fie wẹ é te? 12 Hunhulun susu sọ tin to agundaho lẹ lẹ ẹẹẹẹn gbọn ewo ton dali: na omẹ delẹ ẹo Omẹ dagbe de wẹ: omẹ devo lẹ ẹ, Lala, sígba é to agundaho lẹ lẹ planhẹn danbu wẹ. 13 Sígba mède ma dọhó eton gbangba, na osi Ju lẹ ton wutu.

14 Sígba whenuena e jẹ ẹẹẹẹn hunwhe lẹ ton, Jesu heji yi templi me, bo to meplón. 15 Enẹwutu Ju lẹ vivó, domo, Nawẹ dawe he wá yón owé, mèhe ma plón núde gbède? 16 Enẹwutu Jesu sọ gbłonna yé, bo domo, Núpłónmẹ sie ma yin sie gba, sígba mèhe do mi hlan ton wẹ. 17 Eyin mède jlo na wá ojlo eton, ewo na yón núpłónmẹ ló, eyin Jiweyẹwhe ton wẹ é yin, kavi eyin yen to ohó dè ton ẹo wẹ. 18 Mèhe to ohó ede ton do to gigo ede ton din; sígba mèhe din gigo mèhe do e hlan ton, dopolọ wẹ nugbo, mawádódó de ma tiẹ to ewo me. 19 Be Mose ma na osen mi, gáńọ bọ mède ma yin osen ló to mi me?

Etewutu wẹ mi to dindin nado hù mi? 20 Agùndaho lọ sọ gbọn, dọmọ, Hie tindo aovi de: menụ wẹ to dindin nado hù wẹ? 21 Jesu sọ gbọn bo dọ hlan yé, dọ, Azón dopo wẹ yẹn wá, bọ mi omẹ pọ vivó na ehe tọn. 22 Na ehe wutu wẹ Mose na whẹgbigo mi; (é ma yín Mose tọn gba, sigba otọ lẹ tọn;) podọ mi nọ gbowhena gbẹtọ to gbojezangbè. 23 Eyin gbẹtọ yí whẹgbigo to gbojezangbè, na yé ma na do hẹn osẹn Mose tọn gble gba; be adi to mi do ogo e, na yẹn hẹn mède jégangan hézé-hézé to gbojezangbè wutu? 24 Mi dawhẹ kẹdedile nusawuhia do blo, sigba mi ni nọ dawhẹ whédida dódóno.

25 Enẹwutu omẹ delẹ he yín Jelu-salem tọn lẹ dọmọ, Ewọ he ma wẹ mēhe yé dindin nado hù lọ? 26 Bo pọn, ewọ to hódọ gbangba, yé ma sọ dọ onú de hlan ẹn. Be é sọgan yín dọ ogán lẹ yonẹn nugbo dọ ehe wẹ Klisti lọ? 27 Sigba miwle yon dawe he sọn ofi he é te: sigba whenuena Klisti wá, mède ma yonẹn sọn ofi he é te. 28 Enẹwutu wẹ Jesu dawhá to templi mē le é to meplon, dọmọ, Mí yón mi, bo sọ yón ofi he yẹn sọ: podọ yẹn ma wá na dẹ gba, sigba nugbo wẹ mēhe do mi hlan, mēhe mi ma yonẹn. 29 Sigba yẹn yon ẹn: na e de wẹ yẹn sọn, ewọ wẹ sọ do mi hlan. 30 Enẹwutu wẹ yé to dindin nado wlé e; sigba mède ma zé alọ do e ji, na ojẹ eton ma ko wá wutu. 31 Sigba sọn agùndaho lọ mē susu yí i se, yé dọmọ, be whenuena Klisti lọ na wá é na basi ohia hú ehe dawe he ko basi lẹ? 32 Falesi lẹ sè dọ agùndaho lọ to hunhlan na onú hele gbọn ewọ tọn dali; Falesi lẹ, po ogán yewhenọ tọn lẹ po do awhangan lẹ hlan nado wlé e. 33 Enẹwutu wẹ Jesu dọ hlan yé, dọmọ, Whenu vude dogó wẹ yẹn tin to mi de, yẹn bo na yí mēhe do mi hlan de. 34 Mí na din mi, mi ma nasọ mọ mi: podọ ofi he yẹn te, finẹ mi ma na sọgan wá. 35 Enẹwutu wẹ Ju lẹ to didọ to yéde sẹnşen, dọ, Fie é na yí, bọ miwle ma na mọ ẹn? be ewọ jei mēhe gbaté to Kosi lẹ sẹnşen de, bo sọ to Kosi lẹ plon wẹ? 36 Ohó tẹ hunkọ wẹ ehe é dọ, dọmọ, Mí na din mi, mi ma nasọ mọ mi; podọ ofi he yẹn te, finẹ mi ma na sọgan wá?

37 Azán podo ghè, azán daho hunwhẹ lọ tọn, Jesu şite bo dawhá, dọ, Eyin ové hú mēdepope, mi gbọ é ni wá dè, bo

nú. 38 Mēdepope he yí mi se, dile Owé wiwe dọ, sọn ohó eton mē otọ osin ogbè tọn na nọ sà sọn. 39 (Sigba é dọ ehe na Gbigbo tọn, ehe mēhe yí i se lẹ na mọyi: na yé ma ko na Gbigbo Wiwe omẹ gba; na yé ma ko pagigona Jesu wutu.) 40 Mēdele enẹwutu sọn agùndaho lọ mē, whenuena yé sè ohó he, yé dọmọ, Sọn nugbo de mē ehe wẹ Yewhégán lọ. 41 Mēdele dọmọ, Ehe wẹ Klisti lọ. Sigba mēdele dọmọ, Eté, Galili wẹ Klisti tọn sọn wá? 42 Be Owé wiwe ma ko dọmọ, Klisti na sọn okún Davidi tọn mē wá, podọ sọn otó Bethlehem tọn mē, ofi he Davidi ko te? 43 Mọwẹ kinkan tọn to agùndaho lọ sẹnşen na ewọ tọn wutu. 44 Mēdele to yé mē jo na wlé e; sigba mède ma zé alọ do e ji.

45 Enẹwutu awhangan lẹ wá ogán yewhenọ lẹ tọn de, po Falesi lẹ po; yé dọ hlan yé, dọ, Etewutu mi ma hẹn en wá? 46 Awhangan lẹ sọ gbọn bo dọmọ, Omẹ de ma dọhó dọmọ gbède. 47 Enẹwutu wẹ Falesi lẹ gbłonna yé, dọmọ, Be yé hẹn miwle danbu ga wẹ? 48 Be mède yí i se to ogán lẹ mē, kavi to Falesi lẹ mē? 49 Sigba agùndaho he ma yon osẹn lọ wẹ yé hododo. 50 Nikodemi dọ hlan yé, (ewọ he wá é de dai yín dopo to yé mē,) 51 dọ, Bé osẹn míton nọ dawhena mède whẹpo se sọn ewlọs de, bo sọ yon onú he é wá? 52 Yé gbłon bo sọ dọ hlan ẹn dọmọ, Galili tọn wẹ hiẹ ga? Din, bo pọn: dọ yewhégán de ma fọn sọn Galili gba.

53 Omẹ dopodopo sọ fón yí jẹ owhé eton 8 gbè. 1 Sigba Jesu yí osó Olivie tọn ji. 2 To afonnu é legó wá templi mē, gbẹtọ lepo sọ wá e de; é sọ sinai, bo to yé plon. 3 Wekantọ lẹ, po Falesi lẹ po sọ hẹn nawe de wá e de, mēhe yé wlé to ayódide mē; whenu yé zé e do sẹnşen, 4 yé dọ hlan ẹn, dọ, Mēplontọ, yé wlé nawe he to ayódide mē, to bibasi mē. 5 Dinvié to osẹn mē Mose ko degbena mí nado nọ dlan zannu do omẹ mọhunkọ; sigba nawẹ hiẹ dọ? 6 Yé dọ ehe do whle e pọn, na yé nido tindo núde nado slẹ e. Sigba Jesu fẹ, bo yí alọviyeyẹ eton do to wekan to alga. 7 Sigba whenuena yé ma gbọ kinkanbiọ e, é zé ede daga, bo dọ hlan yé, dọ, Mēhe tin matin ylando to mi sẹnşen, gbọ ewọ whẹ ni dlan zannu do e. 8 E sọ wọ fẹ, bo to wekan to alga. 9 Podọ yé,

whenuena yé sè e tónjègbonu yi dopo-dopo, hèn sòn mèho ji kaka jè godotò ji: é sò pò Jesu dopokède, pò nawe lq pò to ote to sènşen. 10 Jesu sò zé ede daga, bo dọ hlan ẹn, dọ, Nawe, fie wẹ yé te? mède ma gblewhèdo wẹ? 11 Ewọ sọ domọ, Mède ma, Oklunq. Jesu sọ domọ, Mowẹ yẹn ma sọ gblewhèdo wẹ: yi, sòndinviẹyi a sọ wàylan ba blo.

12 Enewutu Jesu sọ wọ hódọ hlan yé, dọ, Yẹn wẹ hinhón aihon tọn; mèche hodo mi ma na zinşonlin zinvlú mẹ, şigba é na tindo hinhón ogbè tọn. 13 Enewutu Faleş lẹ dọ hlan ẹn, dọ, Hiẹ to kunnude na dewe; okunnu towe ma yin nugbo. 14 Jesu sọ gbłon bo dọ hlan yé, dọ, Eyin yẹn dekunnu na dè, nugbo wẹ okunnu şie; na yẹn yón ofi he yẹn sọn wá, pò ofi he yẹn jẹi pò; şigba miwle ma sogan dọ ofi he yẹn sọn wá, pò ofi he yẹn jẹi pò. 15 Miwle nọ dawhè gbọn agbasalan dali, yẹn ma dawhèna mède. 16 Mowẹ eyin yẹn dawhè, nugbo wẹ whèdida şie: na yẹn ma tin to dopo, şigba yẹn pò Otó he do mi hlan pò. 17 Mowẹ yé wlan ẹn ga to osen młton mẹ dọ, nugbo wẹ okunnude omẹ awe tọn. 18 Yẹn wẹ mèche to kunnude na dè, Otó he do mi hlan sọ to kunnude na mi ga. 19 Enewutu wẹ yé dọ hlan ẹn, dọ, Fie wẹ Otó towe te? Jesu gbłon domọ, Mł ma yón mi, mł ma sọ yón Otó şie: eyin mł ko yón mi, mł na ko yón Otó şie ga. 20 Ohó helẹ wẹ é dọ to adokunnu tenmẹ le é to mepłon to templi mẹ: mède ma sọ zé alọ do e ji; na ojłe eton ma ko wá wutu.

21 Enewutu é sọ wọ dọ hlan yé, dọ, Yẹn jẹi, miwle na din mi, bo nasọ kú to ylando młton mẹ: fie yẹn jẹi, miwle ma sogan wá. 22 Enewutu Ju lẹ dọ, Ewọ to na hù ede wẹ? na é domọ, Fie yẹn jẹi, miwle ma sogan wá. 23 E sọ dọ hlan yé, dọ, Oddó wẹ miwle tin sọn; aga wẹ yẹn tin sọn: aihon he tọn wẹ miwle; yẹn ma yin aihon he tọn gba. 24 Enewutu wẹ yẹn dọ hlan mł, dọ, Mł na kú to ylando młton mẹ: na eyin mł ma yişe dọ yẹn lq wẹ, mł na kú to ylando młton mẹ. 25 Enewutu yé dọ hlan ẹn, dọ, Mẹnụ wẹ hiẹ? Jesu sọ dọ hlan yé, dọ, Yèdọ enẹ he yẹn ko dọ hlan mł sọn whèwhèwhenu lq wẹ. 26 Yẹn tindo onú susu na dọ, bo nado dawhèna mł: şigba nugbo wẹ mèche do mi hlan; yẹn sọ dọ

hlan aihon onú he yẹn sè sọn e de lẹ. 27 Yé ma mọhlan dọ Otó tọn wẹ é to didọ hlan yé gba. 28 Enewutu Jesu domọ, Whenuena mł ko zé Ovi gbẹtọ tọn daga, whenenu wẹ mł na yọnen dọ yẹn wẹ ewọ lq, na yẹn ma wá núde na dè; şigba le Otó şie plon mi do, wẹ yẹn to onú helẹ dọ. 29 Ewọ mèche do mi hlan tin to dè: Otó lq ma jo yẹn dopo dọ gba; na yẹn to onú he yin homẹhun hlan ẹn lẹ wá to whepoponu. 30 Le é to ohó helẹ dọ, omẹ susu yi i şe.

31 Enewutu wẹ Jesu dọ hlan Ju he yişe neleş, dọ, Eyin miwle nọte to ohó şie mẹ, whenenu miwle yin nuplontọ şie nugbo; 32 miwle nasọ yón nugbo, nugbo lq nasọ hèn mł jẹ mèdekanu. 33 Yé sọ gbłon hlan ẹn, domọ, Okún Abłaham tọn wẹ miwle, mł ma ko tin to meğłon mẹ hlan mède gbède: nawẹ hiẹ dọ dọ, Miwle na yin hinhon jẹ mèdekanu? 34 Jesu sọ gbłonna yé, dọ, Nugbo, nugbo, wẹ yẹn dọ hlan mł, Mèdepope he wá-ylańdo wẹ afanumẹ ylando tọn. 35 Afanumẹ ma nonọ owhe gbè kaka doi: şigba Ovi wẹ nonọ kaka doi. 36 Enewutu eyin Ovi na hèn mł jẹ mèdekanu, miwle na jẹ mèdekanu nugbo. 37 Yẹn yọnen dọ okún Abłaham tọn wẹ mł; gáşeo mł to dindin nado hù mi, na ohó şie ma tindo oten to mł mẹ wutu. 38 Yẹn to onú he yẹn mọ to Otó şie de dọ; miwle sọ to onú he mł mọ to otó młton de wá. 39 Yé gbłon bo dọ hlan ẹn, dọ, Otó młton wẹ Abłaham. Jesu dọ hlan yé, dọ, Eyin ovi Abłaham tọn wẹ mł, miwle dọ wá azon Abłaham tọn. 40 Şigba dinvie mł to dindin na hù mi, mèche dọ nugbo na mł, he yẹn sè sọn Jiwheyewhe de: Abłaham ma wá ehe gba. 41 Miwle to azon otó młton tọn wá. Yé sọ dọ hlan ẹn, dọ, Yé ma ji mł sọn ogalıq mẹ gba; miwle tindo Otó dopo, enẹ wẹ Jiwheyewhe. 42 Jesu sọ dọ hlan yé, dọ, Eyin Jiwheyewhe wẹ Otó młton, mł do yiwanu mi: na yẹn tónjègbonu bo sọ sọn Jiwheyewhe de wá; yẹn ma wá na dè gba, şigba ewọ wẹ do mi hlan. 43 Etẹwutu wẹ mł ma yón ohógbè şie? Yèdọ na mł ma sogan sè ohó şie wutu. 44 Otó młton legba tọn wẹ mł, wantuntun otó młton tọn ojło młton wẹ nado wá. Hłonhłto de wẹ ewọ sọn whèwhèwhenu, é ma nọ nọte to nugbo mẹ gbède, na nugbo ma tin to ewọ mẹ wutu. Whenuena é dọ lalo de, é dọhó eton titi tọn: na lalono de wẹ ewọ,

podó otó etón. 45 Sigba na yén dọ nugbo wutu, mí ma yí mí se gba. 46 Be menú wẹ yí ylando tón mí to mí mẹ? Eyín yén dọ nugbo, be etẹwutu wẹ mí ma yí mí se? 47 Mèhe yín Jiwheyewhe tón nọ sẹ ohó Jiwheyewhe tón lẹ; ehe tón wutu wẹ míwẹ ma sẹ, na mí ma yín Jiwheyewhe tón wutu. 48 Yé Ju lẹ gbọn bo dọ hlan ẹn, dọ, Be míwẹ ma dọ dọ Samalitọ wẹ hiẹ nugbo, bo sọ tindo aovi de? 49 Jesu sọ gbọn domọ, Yén ma tindo aovi de gba; sigba yén to gbégbóna Otó sịe, míwẹ ma sọ gbégbóna mí. 50 Yén ma dín gigo dẹ tón gba: mēdopo tin he to dindin bo sọ to whẹda. 51 Nugbo, nugbo, wẹ yén dọ hlan mí, Eyín mēde yí obó sịe hẹn, é ma na mọ okú gbède. 52 Ju lẹ dọ hlan ẹn, domọ, Dinwíe wẹ míwẹ yonẹn dọ hiẹ tindo aovi de. Abalaham kú po yewhégan lẹ po; hiẹ sọ domọ, Eyín mēde yí ohó sịe hẹn, é ma na dọ okú pón gbède. 53 Hiẹ klohú otó mítón Abalaham, mēhe kú? yewhégan lẹ sọ kú: menú wẹ hiẹ yí dewe do basi? 54 Jesu sọ gbọn domọ, Eyín yén pagigona dẹ, gigo sịe ma yín núde: Otó sịe wẹ mēhe gigopana mí; mēhe mí dọ, ewọ wẹ Jiwheyewhe mítón. 55 Míwẹ ma yón ẹn; sigba yén yón ẹn: eyín yén dọ, Yén ma yón ẹn, yén na tin jiji lẹ do míwẹ go, lalón dọ: sigba yén yón ẹn, bo sọ yí ohó etón hẹn. 56 Abalaham otó mítón jaya dọ ewọ ní do mọ azán sịe: bo sọ yín homẹhúnno. 57 Enẹwutu Ju lẹ dọ hlan ẹn, dọ, Owè towe ma yí kandaso, hiẹ ko sọ mọ Abalaham? 58 Jesu sọ dọ hlan yé, dọ, Nugbo, nugbo, wẹ yén dọ hlan mí, Whẹpo yé jì Abalaham, yén tin. 59 Enẹwutu yé zé ozannu nado dian do e: sigba Jesu whlá ede, bo tón sọn tẹmpli mẹ, é jugbón yé sẹn sẹn iyí, mọwẹ é sọ juyí.

9 1 LE Jesu juwajei, é mọ dawe nukuntónno de sọn ajime etón. 2 Nuplontọ etón lẹ kanbiọ ẹ dọ, Mēplontọ, menú wẹ wá oylan, dawe he kavi mejitọ etón lẹ, bọ ewọ do yín jiji nukuntónno? 3 Jesu sọ gbọn dọ, E na yín dawe he wá oylan, kavi mejitọ etón lẹ gba: sigba dọ yé nido hẹn azón Jiwheyewhe tón sọawuhia to e go. 4 Mí ma sọgan nọ ma wá azón ewọ he do mí hlan tón, whenuena é yín okle: ozán ja whenuena mēde ma sọ sọgan wázón. 5 Whenuena yén tin to wẹkẹ mẹ, yén yé hinbón wẹkẹ.

tón. 6 Whenuena é dọ le, é tintán do aigba bo yí do yankó, bo yí okó ló do sá amisísána nukun etón. 7 Bo dọ hlan ẹn, dọ, Yí, lawu to otándó Siloami tón mẹ, (ehe tadena etón yín, Dohlan.) Enẹwutu é gbón aliho etón jì yí, é lawu, é wá, bo sọ to númọ. 8 Enẹwutu kọmẹnu lẹ, po mēhe ko mọ ẹn dai dọ nubiọtọ de ko wẹ ewọ domọ, Ehe ma wẹ ewọ he nọ sinai bo bionu lọ? 9 Mēdele dọ, Ewọ wẹ: mēdele dọ, Lala, ewọ tin jiji lẹ do e go wẹ: sigba ewọ domọ, Yén wẹ ewọ lọ. 10 Enẹwutu yé dọ hlan ẹn, dọ, Nawẹ nukun towe lẹ yín húnhún do? 11 E sọ gbọn, dọ, Dawe lọ he yé nọ yí Jesu basi okó, bo yí sá do nukun na mí, bo dọ hlan mí, dọ, Yí otándó Siloami tón mẹ, bo lawu: yén yí, bo lawu, bo sọ monú. 12 Yé sọ dọ hlan ẹn, dọ, Fie wẹ ewọ tẹ? E domọ, Yén ma yonẹn.

13 Yé hẹn mēhe yín nukuntónno dai lọ wá Falesi lẹ de. 14 Dinwíe gbojẹzán gbẹ wẹ whenuena Jesu basi okó lọ, bo sọ hún nukun etón. 15 Enẹwutu Falesi lẹ ga wọ kanbiọ ẹ, nawẹ ewọ mọ nukunnumọ etón yí do. E sọ dọ hlan yé, dọ, E yí okó sá do nukun sịe, yén lawu, bo sọ monú. 16 Enẹwutu mēdele to Falesi lẹ mē domọ, Dawe he ma tin sọn Jiwheyewhe de gba, na é ma yín azán gbojẹ tón wutu. Sigba mēdevo lẹ domọ, Nawẹ mēhe yín ylandonọ de sọgan wá ohia hele hunko dọ? Kinklan sọ tin to yé sẹn sẹn. 17 Enẹwutu yé sọ wọ dọ hlan dawe nukuntónno lọ, dọ, Be etẹwẹ hiẹ dọ na ewọ tón, to ehe mẹ ewọ hún nukun towe? E domọ, Yewhégan de wẹ ewọ. 18 Enẹwutu Ju lẹ ma yise gbọn ewọ tón dall gba, dọ, ewọ ko yín nukuntónno, bo sọ mọ nukunnumọ etón yí kaka yé do yín mejitọ ewọ he mọ nukunnumọ etón yí lọ tón lẹ. 19 Bo kanbiọ yé dọ, Visunnu mítón wẹ ehe, mēhe mí dọ yá jì i nukuntónno? Nawẹ é gbón dọ to númọ dinwíe? 20 Mejitọ etón lẹ gbọn bo domọ, Míwẹ yonẹn dọ visunnu mítón wẹ ehe, podọ yé jì i nukuntónno: 21 sigba le é to númọ do dinwíe, míwẹ ma yonẹn; kavi mēhe hún nukun etón mí ma yonẹn: nuyonẹn to wẹ ewọ, mí kanbiọ ẹ: é na dọ na ede. 22 Ohó hele wẹ mejitọ etón lẹ dọ, na yé dibuna Ju lẹ wutu; na Ju lẹ ko dogbẹpọ dote, dọ eyín mēdepope yigbè dọ Klisti wẹ ewọ, yé ní dẹ e sọn sinagogu. 23 Enẹwutu wẹ mejitọ etón lẹ dọ, Nuyonẹn to wẹ ewọ; mí kanbiọ ẹ. 24 Mọwẹ

yé sọ wọ dawe he yín nukuntónnọ lọ ylo, bo dọ hlan ẹn dọ, Na gigo Jiwheyewhe; miwle yonẹn dọ ylandonọ de wẹ dawe he. 25 Enẹwutu ewọ sọ gbọn bo domọ. Eyin ewọ yín ylandonọ de, yẹn ma yonẹn: onú dopo wẹ yẹn yonẹn, dọ sole yẹn ko yín nukuntónnọ, yẹn to númọ dinvie. 26 Enẹwutu yé sọ dọ hlan ẹn, dọ, Etẹwẹ é wá hlan wẹ? nawẹ é hún nukun towe dọ? 27 E sọ gbọn dọ hlan yé, dọ, Yẹn ko dọ na mi yèdọ dinvie, mi ma sọ sè: etẹwutu wẹ mi sọ jlo nado wọ sè? mi jlo na lezun nuplontọ etọn ga wẹ? 28 Yé sọ vlẹ ẹ ko, bo domọ, Hiẹ wẹ nuplontọ etọn: sigba nuplontọ Mose tọn wẹ miwle. 29 Miwle yonẹn dọ Jiwheyewhe dọhó hlan Mose, sigba na dawe he tọn, miwle ma yón ofi he é sọn wá. 30 Dawe lọ sọ gbọn bo dọ hlan yé, dọ, Etẹwutu, ehemẹ wẹ nujawu te, na miwle ma yón ofi he ewọ sọn wá, sigba ewọ ko hún nukun sie. 31 Miwle yonẹn dọ Jiwheyewhe ma nọ sè ylandonọ tọn: sigba eyin mede yín sinsẹnọ Jiwheyewhe tọn, bo sọ wá ojlo etọn, ewọ wẹ é nọ sè etọn. 32 Sọn dódó aihon tọn yé ma ko sè dọ, mede hún nukun mehe yé ji nukuntónnọ de tọn gbèdẹ. 33 Eyin dawe he ma tin sọn Jiwheyewhe de gba, é ma sogan wá nudepope. 34 Yé sọ gbọn bo dọ hlan ẹn, dọ, Hiẹ he yé ji patapata to ylando mẹ, hiẹ to miwle plẹn? Yé sọ yàn ẹn jẹgbonu.

35 Jesu sọ sè dọ yé yàn ẹn jẹgbonu; podọ mimọ ẹn, é domọ, Hiẹ yi Ovi Jiwheyewhe tọn se? 36 E sọ gbọn bo domọ, Mẹnụ wẹ ewọ, Oklunọ, na yẹn nido yi i se? 37 Jesu dọ hlan ẹn, dọ, Hiẹ ko mọ ẹn, ewọ sọ wẹ mehe to hódo he we. 38 E sọ domọ, Yẹn yi se, Oklunọ. E sọ litai nẹ. 39 Jesu sọ domọ, Whẹdida wẹ yẹn wá aihon he mẹ na, na mehe ma monu dai lẹ nido monu; podọ mehe monu lẹ nido lezun nukuntónnọ. 40 Enẹlẹ he sọn Falesi lẹ mẹ he tin to e de sè ohó helẹ, bo dọ hlan ẹn, dọ, Miwle yín nukuntónnọ ga? 41 Jesu sọ dọ hlan yé, dọ, Eyin miwle yín nukuntónnọ, mi ma dọ tindo ylando gba: sigba dinvie mi dọ, Miwle monu; enẹwutu ylando miton to ote.

10 1 NUGBO, nugbo, wẹ yẹn dọ hlan mi, Medepope he ma biọ apọ lengbo tọn mẹ gbọn hòngbo ji, sigba heji gbọn aliho devo, ajotọ de wẹ ewọ podọ whébétọ.

2 Sigba mehe biọ e mẹ gbọn hòngbo ji, ewọ wẹ lengbohọtọ lengbo lẹ tọn de. 3 Ewọ lọ wẹ họnjidetọ húnhọn na; lengbo lẹ sọ sè ogbè etọn: ewọ sọ ylo oyin lengbo eton lẹ tọn, bo sọ plan yé jẹgbonu. 4 Whenuena é hẹn eton titi lẹ jẹgbonu, é yi nukun na yé, lengbo lẹ sọ hodo e: na yé yón ogbè eton wutu. 5 Jonọ wẹ yé ma nọ hodo sigba bo na honyi sọn e de: na yé ma yón ogbè ojono lẹ tọn wutu. 6 Oló he wẹ Jesu dọ hlan yé: sigba yé ma tunwun etẹwẹ onú he é dọ hlan yé nele yín.

7 Enẹwutu Jesu wọ dọ hlan yé, dọ, Nugbo, nugbo, wẹ yẹn dọ hlan mi, Yẹn wẹ ohẹn lengbo tọn. 8 Ajotọ po whébétọ po wẹ omẹ he ko wá jenukon na mi lẹpo: sigba lengbo lẹ ma sè yeton gba. 9 Yẹn wẹ ohẹn lọ: eyin mede biọ homẹ gbọn dẹ, ewọ lọ wẹ yé na whlengan, ewọ nasọ biọ homẹ bo nasọ tọnjẹgbonu, bo nasọ mọ kanlindugbo. 10 Ajotọ ma wá, adavo dọ e nido finnú bo hù, bo wasúdo: yẹn wá na yé nido tindo ogbè, yèdọ na yé nido tindo sugege. 11 Yẹn wẹ lengbohọtọ dagbe lọ: lengbohọtọ dagbe zé ogbè eton dai na lengbo lẹ. 12 Ewọ he yín pakanọ de, he ma yín lengbohọtọ de, meheton titi lengbo lẹ ma yín, é mọ ohla ja, bo sọ jo lengbo lẹ dai, bo honyi: ohla sọ wlé yé, bo sọ vúnvún lengbo lẹ pé. 13 E honyi, na pakanọ de wẹ ewọ wutu, é ma sọ hópónna lengbo lẹ gba. 14 Yẹn wẹ lengbohọtọ dagbe lọ, yẹn sọ yón lengbo sie titi lẹ, sie titi lẹ sọ yón mi. 15 Yèdọ dile Otọ yón mi dọ, bọ yẹn sọ yón Otọ: yẹn zé ogbè sie lai na lengbo lẹ. 16 Podọ yẹn sọ tindo lengbo devo he ma yín apọ he mẹ tọn: yé wẹ yẹn ma sogan nọ ma hẹn wá ga, yé nasọ sè ogbè sie; apọ dopo wẹ é na yín, lengbohọtọ dopo. 17 Enẹwutu wẹ Otọ yiwanna mi, na yẹn zé ogbè sie lai wutu, na yẹn nido wọ ẹ yi. 18 Mede ma yi i sọn dẹ gba, sigba yẹn zé e lai dedesi. Yẹn tindo ojlojẹ nado zé e lai, bo sọ tindo ojlojẹ nado wọ ẹ yi. Osẹn he wẹ yẹn ko moyi sọn Otọ sie de.

19 Kinkan de sọ wọ tin to Ju lẹ sẹnẹn na ohó helẹ wutu. 20 Omẹ susu to yé mẹ sọ domọ, Ewọ tindo aovi de, nulunọ sọ wẹ; etẹwutu wẹ mi to ohó eton sè? 21 Medevo lẹ domọ, Ehele ma yín ohó mehe tindo aovi de tọn gba. Be aovi de sogan hún nukun nukuntónnọ lẹ tọn?

22 E sọ yín dọ to Jelusalem wẹ hunwhẹ awuyinyi tọn te, é sọ yín ojẹ avivọ tọn. 23 Jesu sọ to zọnlinzin to ẹmpli mẹ, to hẹnnuwá Solomoni tọn mẹ. 24 Enẹwutu Ju lẹ wá lẹdo e pẹ, bo dọ hlan ẹn, dọ, Nawẹ hiẹ na hẹn mí to númamọjenugo mẹ dẹn sọ? Eyin hiẹ wẹ Kliisti lọ dọ na mí gbangba. 25 Jesu sọ gblonna yé, dọ, Yẹn ko dọ na mí, mí ma yise: azọn he yẹn to wiwá to oyin Otọ sie tọn mẹ, ehele to kunnude na mí. 26 Sígba mí ma yise; na mí ma yin lẹngbọ sie lẹ mẹ tọn wutu, kẹdẹdile yẹn dọ na mí. 27 Lẹngbọ sie lẹ sẹ ogbẹ sie, yẹn sọ yon yé, yé sọ nọ hodo mí: 28 yẹn sọ na ogbẹ madopodo hlan yé, yé ma na dọn gbẹde, mède ma sọ to na dọn yé sún sọn alo sie mẹ. 29 Otọ sie, mèche na yé hlan mí, klohú yé omẹ pọ; mède ma tin he sogan dọn nùzẹ sún sọn alo Otọ lọ tọn mẹ. 30 Dopo wẹ yẹn po Otọ po. 31 Ju lẹ sọ vọ zẹ ozannu daga nado dlan do e. 32 Jesu gblonna yé dọ, Azọn dagbe susu wẹ yẹn yi hia mí sọn Otọ de; etẹ to azọn nele mẹ wẹ mí to zannu dlan do mí na? 33 Ju lẹ sọ gblon nẹ, dọ, Míwle ma to zannu dlan do we na azọn dagbe de gba; sígba na nùzinzan; podọ hiẹ he yin gbẹtọ yi dewe dọ basi Jiwheyewhe wutu. 34 Jesu sọ gblonna yé, dọ, Be yé ma wlan to osẹn míton mẹ dọ, Yẹn dọ, Yewhe wẹ mí? 35 Eyin é ylo yé mèche de ohó jiwheyewhe tọn wá lẹ dọ Yewhe (podọ owé wiwe lọ ma sogan yin hinhen gbà gba), 36 be mí sọ dọ na ewọ tọn mèche Otọ klándowiwe, bo sọ dohlan aihon mẹ, dọ, Hiẹ to nùzan; na yẹn dọ, Ovi Jiwheyewhe tọn wẹ yẹn wutu? 37 Eyin yẹn ma wá azọn Otọ sie tọn lẹ, mí yi mí se blo. 38 Sígba eyin yẹn basi yé, eyin mí na yi mí se, mí bo yi azọn lẹ se: na mí nido yonẹn, bo sọ tunwun dọ, Otọ tin to yẹn mẹ, podọ yẹn to Otọ mẹ. 39 Yé sọ vọ din nado wlé e: ewọ sọ jẹgbonu yi sọn alo yeton mẹ.

40 E sọ vọ gọyi Jodani godo fie Johanu to bibaptizi te to whẹwhẹwhenu; fine wẹ é nonọ. 41 Mesusu sọ wá e de; yé domọ, Johanu nugbonugbo ma basi ohia de gba: sígba núhe Johanu dọ na dawẹ he tọn lẹpo wẹ nugbo. 42 Omẹ susu sọ yi i se to fine.

11 1 DAWE de yin awutuzónnọ dinvie Lazalosi, Betani tọn, sọn otọ Malia po nọviyónnu eton Malta po tọn mẹ. 2 (E sọ yin Malia nẹ he yi nuwhẹnkún do sá amisisana Oklunọ, bo sọ yi odá eton do sún sún afọ eton, Lazalosi nọvi-sunnu mēheton yin awutuzónnọ.) 3 Enẹwutu nọviyónnu eton lẹ do omẹ hlan ẹn dọ, Oklunọ, pón, mèche hiẹ yiwanna yin awutuzónnọ. 4 Sígba whenuena Jesu sé e, é dọ, Awutuzon he ma yin hlan okú gba, sígba na gigo Jiwheyewhe tọn, na yé nido pagigona Ovi Jiwheyewhe tọn gbọn e dali. 5 Dinvie Jesu sọ yiwanna Malta, po nọviyónnu eton po, po Lazalosi po. 6 Enẹwutu whenuena é sẹ dọ ewọ yin awutuzónnọ, é nọte to ojẹ nẹ mẹ azán awe to fidopo he é ko tin te. 7 Whenuenu to ehẹgodo é dọ hlan nuplontọ lẹ, dọ, Mí gbọ mí ni sọ vọ gọyi biọ Judé mẹ. 8 Nuplontọ lẹ sọ dọ hlan ẹn, dọ, Mēplontọ, dinvie Ju lẹ to dindin nado dlan zannu do wẹ; hiẹ sọ gọ jei fine? 9 Jesu gblon domọ, E ma yin ojẹ wiawe wẹ tin to okle dopo mẹ? Eyin mède zinzonlin to okle, ewọ ma na dahl, na é mọ hinhon aihon he mẹ tọn wutu. 10 Sígba eyin mède zinzonlin to ozan mẹ, é na dahl, na hinhon de ma tin toe mẹ wutu. 11 Onú hele wẹ é dọ: podọ to ehẹgodo é dọ hlan yé, dọ, Honton míton Lazalosi mlonai damlon; sígba yẹn jei, na yẹn nido fon ẹn sọn amlon mẹ. 12 Enẹwutu nuplontọ lẹ dọ hlan ẹn, dọ, Oklunọ, eyin é mlonai damlon wẹ é na jẹgangan. 13 Sígba Jesu dọhọ okú eton tọn; sígba yé lẹn dọ é to ohó gbojẹ yi yi to amlon mẹ tọn dọ wẹ. 14 Whenuenu Jesu dọ hlan yé gbangba lẹ, dọ, Lazalosi kú. 15 Yẹn sọ yin homẹhunno na mí tọn wutu, bo yẹn ma tin to fine, na mí nido yise; ganso mí gbọ mí ni yi e de. 16 Enẹwutu Tómasi mèche yé nọ ylo Didimu,* dọ hlan nuplontọ ogbẹ eton lẹ, dọ, Mí gbọ mí ni yi ga, na mí nido kú liẹ e.

17 Mọwẹ Jesu wá, é mọ dọ yé ko té e do oyẹwhé lọ mẹ azán ẹn. 18 Dinvie Betani dọn sẹpọ Jelusalem yi stade fọtẹn; 19 mesusu sọn Ju lẹ mẹ wá Malta po Malia po de, nado whiwhẹ. tũna yé, gbọn nọvisunnu yeton tọn dali.

* Enẹ wẹ Ahoho, kavi Viawe.

20 Enewutu whenuena Malta sê dọ Jesu ja, é yí bo pé e: şigba Malia sinai to owhé gbè. 21 Enewutu Malta dọ hlan Jesu, dọ, Okluno, eyin hié ko tin to ofi, nqvisunnu şie ma do kú gba. 22 Podọ yêdọ dinvie yen yonen dọ, onú depope hié kanbiọ sọn Jiwheyewhe de, Jiwheyewhe na na we. 23 Jesu dọ hlan ẹn, dọ, Nqvisunnu towe nasọ fón. 24 Malta dọ hlan ẹn, dọ, Yen yonen dọ é nasọ fón to fónsọnku mę to azán podo gbè. 25 Jesu dọ hlan ẹn dọ, Yen wę fónsọnku po ogbę po; męhe yí mi se, eyin é kú, é nasọ tin to ogbę: 26 męhe sọ tin to ogbę, bo sọ yí mi se, ma na kú gbède. Hié yí ehe se? 27 E sọ dọ hlan ẹn dọ, Mowę, Okluno; yen ko yise dọ, hié wę Klisti lọ, Ovi Jiwheyewhe tọn, męhe ja aihon mę. 28 Whenuena é ko dọ le, é yí, bo yíq Malia nqviyonnu eton, bo pade domọ, Męplontọ tin tofi bo to yiyi lọ we. 29 Podọ ewọ, le é sè e, fón plaun bo yí e de. 30 Dinvie Jesu ma ko biọ otọ mę, şigba é tin to ofi dopo he Malta pé e te. 31 Whenęnu Ju he tin to owhé gbè hę ę, bo to whiwheho e lę, whenuena yé mọ dọ Malia fón plaun bo tónjẹgbonu yí, hodo e, linlẹn dọ ewọ jai oyówhé lọ kọn nado doavihan to fine. 32 Enewutu whenuena Malia wá ofi he Jesu te, bo mọ ẹn, hó jai to afo eton go, bo dọ hlan ẹn dọ, Okluno, eyin hié ko tin to ofi, nqvisunnu şie ma do kú gba. 33 Enewutu whenuena Jesu mọ ẹn to avihando, podọ Ju he wá po e po lę ga to avihando, yé yí homegble do whan ẹn to gbigbo mę, yé sọ hen ewlọsu jẹtukla. 34 Bo sọ domọ, Fie wę mi ko tẹ ę do? Yé dọ hlan ẹn, dọ, Okluno, wá pón. 35 Jesu yiavi. 36 Enewutu Ju lę domọ, Mi pın le é yiwan nę do! 37 Mędele to yé mę domọ, Be dawe he, he hún nukun nukuntónnọ tọn, ma sogan ko henjo bo dawe he ma do kú ga blo? 38 Enewutu Jesu yiýi homegble do sọ vọ ę whan to ede mę yí oyówhę lọ kọn. Dinvie oslọ de wę, yé sọ zé ozannu de do e nu. 39 Jesu domọ Mi zé ozannu lọ sę. Malta, nqviyonnu ewọ he kú tọn, dọ hlan ẹn, dọ, Okluno, ewọ ko to wánlun dinvie: na é yin azán ehe he é ko kú. 40 Jesu dọ hlan ẹn, dọ, Yen ma ko dọ hlan we, dọ, Eyin hié yise, hié na mọ gigo Jiwheyewhe tọn? 41 Mowę yé zé ozannu lọ sę. Jesu sọ zé nukun eton daga bo domọ, Okọ, yen dopęna we, na hié nọ

sè şie. 42 Yen sọ yonen dọ hié nọ sę sie whepoponu; şigba na agúndaho he şite lédo lọ tọn wutu wę yen dọ ę, na yé nido yise dọ, hié wę do mi hlan. 43 Podọ whenuena é ko dọhó dole, é yí ogbè lélé de do dawhá dọ, Lazalọsi, jẹgbonu wá. 44 Ewọ he yin osiọ lọ sọ jẹgbonu wá, he yé yí avọ osiọ tọn do bla alọ po afo po na: bo sọ yí ozunkẹn de do bla nukunmę na. Jesu dọ hlan yé, dọ, Mi tün in, bo gbọ é ni yí.

45 Enewutu męsusu sọn Ju lę mę he wá Malia de, bo sọ mọ onú he Jesu wá lę, yí i se. 46 Şigba mędele to yé mę yí Falesi lę de, bo dọ onú he Jesu wá lę na yé.

47 Enewutu ogán yewhenọ lę tọn, po Falesi lę po, ylopli, bo domọ, Ete wá wę mi te? na dawe he to ohia susu basi. 48 Eyin mi jo e do, omę pó wę na yí i se: Lomutọ lę nasọ wá yí otẹn po akọta mifon po ga. 49 Dopo to yé mę, męhe yé ylo Kaifa, he yin yewhenọ daho to owhé lọ mę, dọ hlan yé, dọ, Miwle ma yon onú depope, 50 mi ma sọ len dọ, é ję na mi dọ omę dopo ni kú na gbeto lę, na akọta pete ma na do dón. 51 E dọ ehe, é ma yin na ede gba: şigba le é yin yewhenọ daho to owhé lọ mę, é dọdọdai dọ Jesu na kú na akọta lọ; 52 E ma yin na akọta lọ kẹde, şigba dọ é nido bę ovi Jiwheyewhe tọn lę pli do dopo, he yé wánwán pé lę. 53 Mowę sọn azán lọ gbè wę yé ko yí hónamę na yé nido hù i.

54 Enewutu Jesu ma sọ zinzonlin to gbangba to Ju lę mę ba; şigba é fonyi sọn fine biọ otọ he sepọ zungbo dali, yí otódaho de mę, he yé nọ ylo Efialmi, fine wę é nọ po nuplontọ lę po. 55 Dinvie Juwayi Ju lę tọn tin to oyakę: omę susu sọ tón sọn otọ lọ mę, bo heji yí Jelusalem jenukonna juwayi lọ, nado klan yéde do wiwe. 56 Enewutu yé to dindin Jesu, bo to dido to yéde şenşen le yé şite to templi mę, domọ, Ete wá len? dọ ewọ ma to na wá hunwhę lọ kọn wę? 57 Dinvie ogán yewhenọ lę tọn, po Falesi lę po ko na gbède dọ, eyin mędepope yon ofi he é te, é ni do e hia, na yé nido wlé e.

12 1 ENEWUTU azán sidopo jenukonna juwayi lọ Jesu wá Bętani, fie Lazalọsi te, męhe Jesu fón sọn osiọ lę mę. 2 Mowę yé basi núdúdu tenu tọn de to fine: Malta sọ to lizonyi: şigba Lazalọsi yin dopo to męhe jagla to tafa

ji po e po lẹ mẹ. 3 Enẹwutu Malia yi ojleka nusiá nadi tọn de, akugegenu, bo to sisá do afọ Jesu tọn, bo yi odá eton do to afọ eton sùnsùn: ohò lẹ sọ gọ na owán nusiá lẹ tọn. 4 Sigba dopo to nuplontọ eton lẹ mẹ, Juda Iskalioti, ovisunnu Simoni tọn, mehe na dè e hia, domọ, 5 Etẹwatu wẹ yé ma sá nusiá he yi fatakakẹ fodekanweko,* bo yi nina hlan wamọnọ lẹ? 6 E dọ ehe dinvie, é ma yi dọ é hò wamọnọ lẹ pón wutu gba; sigba dọ ewọ yi ajotọ de wutu, podọ tintindo apọ lẹ, nọ bẹ onú yé bẹ do e mẹ lẹ yi. 7 Enẹwutu Jesu domọ, Mi jo e do: ewọ whlá ehe dai na azán didi sie tọn. 8 Na whepoponu wẹ mi tindo wamọnọ lẹ to mi de; sigba mi ma tindo mi to whepoponu gba.

9 Enẹwutu omẹvotọ lẹ sọn Ju lẹ mẹ yonen dọ é tin to finẹ: yé wá, é ma yi Jesu tọn wutu kedẹ gba, sigba na yé nido mọ Lazalọsi ga, mehe ewọ fón sọn osiọ lẹ mẹ. 10 Sigba ogán yewhenọ lẹ tọn, yi hónamẹ na yé nido hù Lazalọsi ga; 11 na ewọ tọn wutu wẹ Ju susu do yi, bo sọ yi Jesu se.

12 To azán awetọ gbè, agùndaho de he wá hunwhẹ lẹ kọn, whenuena yé sè dọ Jesu ja Jerusaleń, 13 yi odemas, bo tọnjegbonu yi nado pé e, bo to awhádo dọ, Hosanna! donanọ wẹ ewọ he ja to oyin Oklunọ tọn mẹ, yedọ ahọlu Israeli tọn lẹ. 14 Podọ Jesu, mimọ keteketẹvu de, é sinai do e ji; dile yé wlan dọ, 15 A dibu blo, oviyónnu Zìonì tọn: pón, Ahọlu towe ja, é sinai do keteketẹvu de ji.¹ 16 Nuplontọ eton lẹ ma tunwun onú helẹ to whẹwbẹwhenu: sigba whenuena yé pagigona Jesu, whenenu wẹ yé fin do, yé ko wlan onú helẹ na ewọ tọn, podọ yé ko basi onú helẹ hlan en.

17 Enẹwutu agùndaho he tin to e de lẹ, whenuena é ylo Lazalọsi sọn oyèwhẹ lẹ mẹ, bo fón en sọn osiọ lẹ mẹ, dekunnu. 18 Na ehe lẹ tọn wutu ga wẹ agùndaho lẹ yi pé e, na yé sè dọ é ko basi ohia he. 19 Enẹwutu Falesi lẹ dọ to yéde sẹnẹn, dọ, Mi mọ lẹ ma sọgan hùgan to onú depope mẹ dọ? pón, aihon lẹpo wẹ to yiyl hodo e.

20 Dinvie Gleki de lẹ tin to yé sẹnẹn mehe heji yi nado litai to hunwhẹ lẹ

kọn. 21 Enẹwutu ehe lẹ wá Filipi de, ehe tin sọn Betsaida Galili tọn, bo to kinkanbiọ e dọ, Medaho, mi jlo Jesu na mọ. 22 Filipi sọ wá, bo dọ na Andlé; Andlé wá, po Filipi po yé sọ dọ na Jesu. 23 Jesu sọ gbìlona yé dọ, Ojle lẹ wá, na yé nido pagigona Ovi Gbetọ tọn. 24 Nugbo, nugbo, wẹ yem dọ hlan mi, adavo olikún dopo fiẹ biọ aigba mẹ bo sọ kú, é nọte na ede dopokede; sigba eyin é kú, é hen sinsẹn susu. 25 Mehe yiwanna alindon eton na hen en bii; mehe sọ gbẹwanna alindon eton to aihon he mẹ na whlá e hlan ogbẹ madopodo. 26 Eyin mede to sinsẹn mi, gbọ é ni hodo mi; ofi he yẹn te, finẹ devi sie na te ga: eyin medepope to sinsẹn mi, ewọ lẹ wẹ Otọ sie na gbògbena. 27 Dinvie wẹ yé to tuklado alindon sie: be etẹwẹ yẹn na dọ? Otọ, whlen mi gán sọn ojle he mẹ: sigba na ehe lẹ tọn wutu wẹ yẹn wá je ojle he. 28 Otọ, pagigona oyin towe. Enẹwutu dede sọn olon mẹ wá, domọ, Yẹn ko pagigona en, bo na sọ vọ gigopana en. 29 Enẹwutu agùndaho lẹ he site to finẹ, bo sè e lẹ, dọ osò yénwan: medele dọ, Angeli de ko dọhó hlan en. 30 Jesu sọ gbìlon bo domọ, Ogbè he ma wá na yẹn wutu gba, sigba na miwle wutu wẹ. 31 Dinvie wẹ whẹdida aihon he tọn de wá: dinvie wẹ yé na yán ahovi aihon he tọn jegbonu. 32 Podọ yẹn, eyin yé zé mi daga sọn aigba, na dọn gbetọ lẹpo hlan dè. 33 Sigba ehe wẹ ewọ dọ dojle gbọn okú he hunkọ ewọ na kú tọn dali. 34 Enẹwutu agùndaho lẹ gbìlon nẹ dọ, Mi ko sè sọn osẹn mẹ dọ Klisti na nọ kakadoi: nawẹ hiẹ dọ do dọ, Yé ma sọgan nọ ma zé Ovi gbetọ tọn daga? Menu wẹ Ovi gbetọ tọn he? 35 Enẹwutu Jesu dọ hlan yé, dọ, Ojle vude dogọ wẹ hinhon tin to mi mẹ. Mi zinzonlin whenuena mi tindo hinhon, na zinlvu ma na do pla mi: na mehe to zonlinzin to zinlvu mẹ ma yón ofi he é jei. 36 Whenuena mi tindo hinhon, mi ni yi hinhon sè, na mi nido yin ovi hinhon tọn lẹ.

Onú helẹ wẹ Jesu dọ, bo fónyi, bo sọ ede whlá sọn yé de. 37 Sigba le é basi ohia susu mọ to yé nukon, yé ma yi i se gba: 38 na yé nido hen ohó Isaia yewhegán tọn di, ehe é dọ, domọ,²

* Pón Mat. 18. 28.

Oklunq, mēnu wē yí owēn mītōn se?

Hlan mēnu wē yē yí awā Oklunq tōn hia?

39 Na ehe lō tōn wutu wē yē ma sogan do yise, na Isaia sō wō dōmq,

40 E ko tōnnukunna yē, bo ko sō hēn ayiha yetōn sinyen;

Na yē nikā yí nukun yetōn lē do mō, bo sō yí ayiha yetōn do mōhlan,

Bo lē,

Na yēn nido hēnazōngbōna yē.

41 Onú helē wē Isaia dō, na é mō gigo etōn wutu, bo sō dōhō etōn. **42** Gānsō yē dō omē susu wē yise to ogān dahō lē mē ga, sigba na Falesi lē tōn wutu yē ma yigbē etōn gba, na yē nikā yān yē sōn sinagōgu. **43** Na yē yiwanna gigo gbētō tōn hū gigo Jiwheyewhe tōn.

44 Jesu sō dawhá bo dōmq, Ewō he yí mī se, yēn ma wē é yise gba, adavo ewō he do mī hlan. **45** Mēhe sō mō mī, mō mēhe do mī hlan. **46** Yēn wā hinhōn de biq aihōn mē, na mēdepope he yí mī se ma nido nō zinvlu mē gba. **47** Podō eyin mēdepope sē ohō sie lē bo ma yin yē, yēn ma dawhēna ēn gba: na yēn ma wā nado dawhēna aihōn gba, adavo nado whlēn aihōn gān. **48** Ewō he gbē mī, bo ma sō yí ohō sie lē, tindo mēhe to owēhē etōn da de: ohō he yēn dō lō, dopolō wē nasō dawhēna ēn to azān pōdō gbē. **49** Na yēn ma dōhō sōn dē de gba; sigba Otō he do mī hlan, ewō ko na gbēdide de mī, onú he yēn na nō dō, po ohō he yēn na nō gbōn po. **50** Podō yēn sō yōnēn dō gbēdide etōn wē ogbē madopodo: enēwutu onú he yēn to didō lē āepope, yēdō dile Otō dō hlan mī do, mōwē yēn: to didō dō.

13 **1** DINVIE jenukōna hunwhē ju-wayl tōn lō, whenuena Jesu yōnēn dō ojlē etōn wā, bō ewō na do yí sōn aihōn he mē yí Otō de, le é yiwanna omē etōn titi he tin to aihōn mē lē do, é yiwanna yē jē pōdō. **2** Podō to nūdūdū tenu tōn whenu, lēgba ko yí i do ayiha Juda Iskaliqtī, ovi Simōni tōn tōn mē, nado dē é hia; **3** le Jesu yōnēn dō Otō ko yí onú popo do alō etōn mē, podō Jiwheyewhe de wē é jēgbonu sōn wā, bo sō jēl Jiwheyewhe de; **4** e fōn sōn nū-

dūdū tenu tōn kōn, bo dē awū etōn do apadopo; é sō yí duku de do blagbajana ede. **5** Whēnēnu é kōn osin do šiklē mē, bo šē nado to afō nuplōntō etōn lē tōn klō, podō nado to duku he é do blagbaja yí do to sūnsūnsunūn yē. **6** Mōwē é wā Simōni Pita de: Pita sō dō hlan ēn, dō, Hiē to afō sie klō wē, Oklunq? **7** Jesu sō gbōn bo dō hlan ēn, dō, Onú he yēn to wiwā hiē ma yōnēn dinvie gba, sigba hiē na yōnēn to godo. **8** Pita sō dō hlan ēn, dō, Hiē ma na klō afō sie gbēde. Jesu sō gbōnna ēn, dō, Eyin yēn ma klō wē, hiē ma tindo tēnmē de to dē. **9** Simōni Pita sō dō hlan ēn, dō, E ma yin afō sie kēdē gba, Oklunq, sigba alō sie po ota sie po ga. **10** Jesu sō dō hlan ēn, dō, Mēhe yē klō ma dīn hū dō yā nī klō afō etōn, sigba é wē to ofi popo: miwlē wē, sigba é ma yin mī omē pō gba. **11** Na é ko yōn mēhe na dē é hia; enēwutu wē é dōmq, Mī omē pō ma wē wē gba.

12 Mōwē whēnuena é ko klō afō yetōn lē, bo sō yí awū etōn bo jagla, é dō hlan yē, dō, Be mī yōn onú he yēn wā hlan mī? **13** Miwlē to yiylō mī dō Mēplōntō, bo to yiylō mī dō Oklunq; mī dō dagbe; na mōwē yēn yin. **14** Enēwutu eyin yēn mēhe yin Oklunq mītōn, bo sō yin Mēplōntō mītōn klō afō mītōn; é sō jē na miwlē nī sō klō afō mīnōzo tōn ga. **15** Na yēn ko na ohia mī, na mī nido nō wā dile yēn wā hlan mī do. **16** Nugbo, nugbo, wē yēn dō hlan mī, Afānumē ma klōhū oklunq etōn gba; podō omēdohlan ma klōhū mēhe do é hlan gba. **17** Eyin mī yōn onú helē, donanō wē mī eyin mī basi yē. **18** Yēn mī dō mī omē pō tōn gba; yēn yōn omē he yēn dē lē; sigba na yē nido hēn Owē wiwe di, Mēhe to nūdūdū hē mī ko zē afōgbēn etōn daga do oji e. **19** Dinvie yēn dō hlan mī whēpō é na jō, dō, whēnuena é ko jō, na mī nido yise dō yēn lō wē. **20** Nugbo, nugbo, wē yēn dō hlan mī, Mēhe yí omē depope he yēn dōhlan, é yí mī; mēhe sō yí mī, é yí mēhe do mī hlan.

21 Whēnuena Jesu ko dō le wō, yē hēn ēn jētukia to gbigbō mē, é sō de-kunnu, bo dōmq, Nugbo, nugbo, wē yēn dō hlan mī, dō dopo mī tōn na dē mī hia. **22** Nuplōntō lē to yēnōzo pōn, bo to ohō mēhe tōn é dō hā. **23** Mēde

jagla to akónnu Jesu tòn, dopo to nuplontò etòn lẹ mẹ, mēhe Jesu yiwanna. 24 Enẹwutu Simoni Pita mialọ hlan ẹn, bo dọ hlan ẹn dọ, Dọ ohò mēhe tòn é to dido na mí. 25 Ewọ didé hlan godo dole ewọ ko te, to akónnu Jesu tòn dọ hlan ẹn dọ, Oklunọ, mēnu é yín? 26 Enẹwutu Jesu sọ gbłon dọmọ, Mēhe yẹn yí nùdó na, whenuena yẹn yí do sionú, ewọ lọ wẹ. Mowẹ whenuena é yí i do sionú, é yí bo na hlan Juda Iskalioṭi, ovisunnu Simoni tòn. 27 To nùdó lọ godo whenenu wẹ Satani biọ ohò etòn mẹ. Enẹwutu wẹ Jesu dọ hlan ẹn, dọ, Ehe hiẹ to bibasi, basi plaun. 28 Dinvie medepope to tafo ji ma yón onú he tòn wutu é dọ ehe hlan ẹn. 29 Na medele to yé mẹ lẹn dọ, Juda tindo apọ wutu wẹ Jesu dọ hlan ẹn, dọ, Hò onú he mí ma sogan nẹ watindo lẹ na hunwhẹ lọ; kavi dọ é ni na nùde wamọṇọ lẹ. 30 Whenenu le ewọ yí nùdó lọ, é tónjẹgbonu yí to afodoponeji; ozánmẹ sọ wẹ.

31 Enẹwutu whenuena é tónjẹgbonu yí, Jesu dọmọ, Dinvie wẹ yé pagigona Ovi gbẹtọ tòn, yé sọ pagigona Jiwheyewhe to ewọ mẹ. 32 Jiwheyewhe na pagigona ewọ to edelọsọ mẹ, bo nasọ pagigo nẹ to afodoponeji. 33 Mí yọpọ emi, ojẹ vude mẹ dogọ wẹ yẹn tin to mí de. Mí na din mí: dile yẹn dọ hlan Ju lẹ, dọ, Fie yẹn jei, mí ma sogan wá; mowẹ yẹn dọ hlan mí to dinvie. 34 Osẹn yóyọ de wẹ yẹn na hlan mí, Dọ mí ni yiwanna mizozo: dile yẹn yiwanna mí, na miwle ga ní yiwanna minozo. 35 Gbọn ehe dali wẹ gbẹtọ lẹpo na yọnen dọ nuplontọ sie wẹ mí, eyín miwle tindo owanyi hlan minozo.

36 Simoni Pita dọ hlan ẹn, dọ, Fie wẹ hiẹ jei, Oklunọ? Jesu sọ gbłon dọmọ, Fie yẹn jei, hiẹ ma sogan hodo mí to dinvie gba; sigba hiẹ na hodo to godo. 37 Pita dọ hlan ẹn, dọ, Ete-wutu yẹn ma sogan hodo wẹ yèdọ to dinvie, Oklunọ? Yẹn sogan yí gbigbo sie lai na hiẹ. 38 Jesu sọ gbłon, dọ, Hiẹ na yí gbigbo towe lai na yẹn? Nugbo, nugbo, wẹ yẹn dọ hlan wẹ, Koklo ma na dose, whẹpo hiẹ nado mọn mí whlatòn.

14 1 Mí dike ayiha mitòn yín tuklano blo: mí yise to Jiwheyewhe mẹ, mí yise to yẹn mẹ ga. 2 To owhe Otọ sie tòn. gbẹ afi ninọ susu wẹ tin: eyín é ma yín mọ, yẹn do ko dọ hlan mí.

Yẹn jei nado wleawu otẹn de tòn dai na mí. 3 Eyín yẹn yí bo wleawu otẹn de tòn dai na mí, yẹn nasọ legò, bo hẹn mí yí dẹ de; na ofi he yẹn te finẹ wẹ mí na nọ ga. 4 Podọ ofi he yẹn jei mí yọnen, mí sọ yón aliho lọ ga. 5 Tomasí dọ hlan ẹn, dọ, Oklunọ, miwle ma yón ofi he hiẹ jei; nawẹ mí na yón aliho lọ do? 6 Jesu dọ hlan ẹn, dọ, Yẹn wẹ aliho lọ, nugbo, po ogbẹ po; mēde ma sogan wá Otọ de, adavo gbọn yẹn dali. 7 Eyín miwle ko yón mí, mí do ko yón Otọ sie ga: podọ sọn dinvie yí, miwle ko yón ẹn, bo ko sọ mọ ẹn. 8 Filipi dọ hlan ẹn, dọ, Do Otọ lọ hia mí, Oklunọ, é sọ sù na mí. 9 Jesu dọ hlan ẹn, dọ, Be le yẹn ko tin to mí de dẹn do, hiẹ ma ko yón mí gba, Filipi? ewọ he ko mọ mí ko mọ Otọ; nawẹ hiẹ dọ do dọ, Do Otọ lọ hia mí? 10 Be hiẹ ma yise dọ yẹn tin to Otọ mẹ, podọ Otọ tin to yẹn mẹ? Ohó he yẹn dọ hlan mí lẹ, yẹn ma dọ sọn dẹ de gba; sigba Otọ he nonọ yẹn mẹ wẹ wá azọn lẹ lọ. 11 Mí yise dọ yẹn tin to Otọ mẹ, podọ Otọ tin to yẹn mẹ: kavi eyín é ma yín mọ, mí bo yí mí se na azọn lẹsọ lẹ tòn wutu. 12 Nugbo, nugbo, wẹ yẹn dọ hlan mí, Mēhe yí mí se, azọn he yẹn wá, wẹ ewọ na wá ga; azọn he sọ klohu ehelẹ wẹ é na wá; na yẹn yí Otọ sie de wutu. 13 Podọ onú depope he mí na kanbiọ to oyín sie mẹ, enẹ wẹ yẹn na wá, na yé nido pagigona Otọ to Ovi mẹ. 14 Eyín mí kán nudepope biọ to oyín sie mẹ, yẹn na basi i. 15 Eyín mí yiwanna mí, mí bo yín osẹn sie lẹ. 16 Yẹn nasọ hodé hlan Otọ, ewọ nasọ na Homejladotọ devo mí, na dọ ewọ nido tin to mí de kaka doi; 17 yèdọ Gbigbo nugbo tòn; mēhe aihon ma sogan yí, na é ma mọ ẹn, mọ é ma yón ẹn; sigba miwle yón ẹn; na ewọ nonọ mí de, bo nasọ tin to mí mẹ. 18 Yẹn ma na jo mí do mēdesonajinokọn gba: yẹn sọ ja mí de. 19 To whenu vude, aihon ma na mọ mí ba; sigba miwle mọ mí: na yẹn tin to ogbẹ wutu, mí na tin to ogbẹ. 20 To azán lọ gbẹ mí na yọnen dọ yẹn tin to Otọ sie mẹ, podọ miwle to yẹn mẹ, podọ yẹn to mí mẹ. 21 Ewọ he tindo osẹn sie lẹ, bo sọ yín yé, ewọ lọ wẹ mēhe yiwanna mí: mēhe sọ yiwanna mí, yé na yíwan nẹ sọn Otọ sie de, yẹn nasọ yíwan nẹ, bo nasọ do dẹ hia hlan ẹn. 22 Juda dọ hlan ẹn, é ma yín Iskalioṭi

gba, dọ Oklunọ, etẹ wẹ ja jiyo gbé bọ hiẹ na de dewe hia hlan mi, bọ é ma na yín hlan aihon? 23 Jesu gblon bo dọ hlan ẹn, dọ, Eyin mède yiwanna mi, é na yín ohó sie lẹ: Otó sie nasọ yiwan nẹ, mi nasọ wá e de, bo nasọ basi nọten miton to e de. 24 Mèhe ma yiwanna mi, é ma sè ohó sie: na ohó he mi sè lẹ ma yín sie. 25 Sığba Otó he do mi hlan tọn wẹ.

25 Onú helẹ wẹ yẹn ko dọ hlan mi, tu whenuena yẹn to ninọ hẹ mi. 26 Sığba Whẹyidoto lẹ, he yín Gbigbo Wiwe, mèhe Otó na dohlan to oyin sie mẹ, ewọ na plẹn onú lẹpo mi, bo nasọ hẹn onú he yẹn dọ hlan mi lẹpo wá ofin miton mẹ. 27 Jijoho wẹ yẹn jo do mi de, jijoho sie wẹ yẹn na hlan mi: é ma yín le aihon ko namẹ do wẹ yẹn na hlan mi do gba. Mi dike ayiha miton yín tuklano blo, mi sọ dike é gĩa obunọ blo. 28 Mi sè le yẹn dọ hlan mi, dọ, Yẹn jei, bo sọ wọ gọja mi de. Eyin mi yiwanna mi, mi do ko jaya, na yẹn jei Otó de wutu: na Otó yín kiklo hù mi. 29 Yẹn ko dọ hlan mi dinvie whẹpo é na jo, dọ whenuena é jẹ na mi nido yise. 30 Yẹn ma na dohó susu hẹ mi ba gba: na ahoji aihon tọn lẹ wá, ewọ ma sọ tindo núde to yẹn mẹ. 31 Sığba na aihon nido yonẹn dọ yẹn yiwanna Otó; podọ dile Otó na osẹn mi do, yèdọ mawẹ yẹn wá de. Mi tọn, mi gbọ mi ni yi sọn ofi.

15 1 YEN wẹ owěntin nugbo lẹ, Otó sie wẹ oglesi. 2 Alá depope to yẹn mẹ, he ma hẹn sinsẹn, ewọ dè e sẹ: podọ alá depope he hẹn sinsẹn, ewọ lẹ é wé, na é nide hẹn sinsẹn húmọ. 3 Miwẹ wé to dinvie gbọn ohó he yẹn dọ hlan mi dali. 4 Mi nonọ yẹn mẹ, podọ yẹn to miwẹ mẹ. Dile alá ma sogan hẹn sinsẹn ededenu, adavo é nonọ owěntin mẹ; mọkẹdẹ wẹ miwẹ ma sogan, adavo mi nonọ yẹn mẹ. 5 Yẹn wẹ owěntin lẹ, miwẹ wẹ alá lẹ: ewọ he nonọ yẹn mẹ, podọ yẹn to ewọ mẹ, depolọ wẹ hẹn sinsẹn susu: na jijeja sọn dè miwẹ ma sogan wá núde. 6 Eyin mède ma nonọ yẹn mẹ, yé dè e diangbe kẹdẹdi alá de, é sọ yó; yé sọ bẹ yé pli, bo sẹ yé dian miyon mẹ, bo sọ fiọ yé. 7 Eyin mi nonọ yẹn mẹ, bọ ohó sie lẹ sọ nonọ miwẹ mẹ, mi na kàn onú he mi jlo biọ,

é bo na sọ yín wiwá hlan mi. 8 To ehe mẹ wẹ yé pagigona Otó sie te dọ, mi ni hẹn sinsẹn susu; mawẹ miwẹ nasọ yín nuplonto sie. 9 Yèdọ le Otó yiwanna mi do, wẹ yẹn yiwanna miwẹ do ga: mi nonọ owanyi sie mẹ. 10 Eyin mi yín osẹn sie lẹ, mi na nonọ owanyi sie mẹ; yèdọ dile yẹn yín osẹn Otó sie tọn, bo sọ nonọ owanyi eton mẹ do. 11 Onú helẹ wẹ yẹn ko dọ hlan mi, na ayajẹ sie nido tin to mi mẹ, podọ na ayajẹ miton nido yín hinhenpé. 12 Ehe wẹ osẹn sie, Dọ mi ni yiwanna, minzo, yèdọ dile yẹn yiwanna mi do. 13 Mède ma tindo owanyi he klo hú ehe, dọ mède zé ogbẹ eton lai na honton eton lẹ. 14 Honton sie wẹ miwẹ, eyin mi wá onú he yẹn degbena mi lẹ. 15 Sọn dinvie yẹn ma ylo mi afanume lẹ ba; na afanume ma yon onú he oklunọ eton to wiwá: sığba yẹn ylo mi honton, na onú he yẹn ko sẹ sọn Otó sie de lẹpo, yẹn ko hẹn zàn yiyonẹn hlan mi. 16 Miwẹ ma wẹ dè mi gba, sığba yẹn wẹ dè mi, bo sọ nasẹ mi dọ mi ni yi bo hẹn sinsẹn, podọ na sinsẹn miton nido nọte: na onú depope mi na biọ sọn Otó de to oyin sie mẹ, é nido na ẹn mi. 17 Onú helẹ wẹ yẹn degbena mi dọ, mi ni yiwanna minzo. 18 Eyin aihon gbewanna mi, mi yonẹn dọ, é ko gbewanna mi, whẹpo é do gbewanna mi. 19 Eyin miwẹ ko yín aihon tọn, aihon na yiwanna eton titi; sığba na mi ma yín aihon tọn wutu, sığba yẹn ko dè mi sọn aihon mẹ, enẹwutu wẹ aihon gbewanna mi. 20 Mi ni fiin ohó he yẹn ko dọ hlan mi dọ, Afanume ma klohu oklunọ eton. Eyin yé dohomẹken mi, yé nasọ dohomẹken miwẹ ga; eyin yé ko yi ohó sie hẹn, yé na yi miton hẹn ga. 21 Sığba onú helẹ pó wẹ yé na wá do mi na oyin sie tọn wutu, na yé ma yon ewọ he do mi hlan wutu. 22 Eyin yẹn ma ko wá bo ko dohó hlan yé, yé ma do tindo ylando: sığba dinvie yé ma tindo wẹvẹn de na ylando yeton. 23 Ewọ he gbewanna mi, gbewanna Otó sie ga. 24 Eyin yẹn ma ko wá to yé sọnsẹn azon he mède ma wá, yé ma do tindo ylando gba; sığba dinvie yé ko mọ, bo sọ gbewanna mi po Otó sie po. 25 Sığba ehe jo, na ohó he yé wlan to osẹn yeton mẹ mido dí, Yé gbewanna mi matin owhehó de. 26 Sığba whenu-

ena Whéyidoto ló wá mēhe yēn na dohlan mī sōn Otó de, yēdó Gbigbo nugbo tōn, mēhe tōn sōn Otó de, ewo na de kunnuna mī: 27 mīwle na de kunnuna mī ga, na mī ko tīn to dē sōn whéwhéwhenu wutu.

16 1 ONU helé wē yēn ko dō hlan mī, na yé ma na do hēn mī dahli. 2 Yé na dē mī sōn sinagogu lē mē: mōwē ojle ló ja, whenuena mēdepohe he hū mī, na lēn dō é to sinsēn basi hlan Jiwheyewhe. 3 Onú helé pó wē yé na wá, na yé ma yōn Otó, yé ma sō yōn mī wutu. 4 Šigba onú helé wē yēn dō hlan mī, na whenuena ojle yetōn wá, mī nido fīn yé, lē yēn ko dō na mī. Yēn ma dō onú helé hlan mī sōn whéwhéwhenu gba, na yēn tīn to mī de wutu. 5 Šigba dinvie yēn jēl ewo he do mī hlan de; mēdepohe ma sō kanbiq mī to mī mē dō, Fie wē hiē jēi? 6 Šigba na yēn dō onú helé hlan mī wutu, awúbla gō ayiha mītōn mē. 7 Gānsō nugbo yēn dō hlan mī; E tīn jē na mī dō yēn nī yī: na eyīn yēn ma yī, Whéyidoto ló ma na wá mī de gba: šigba eyīn yēn yī, yēn na do e hlan mī. 8 Podō ewo, whenuena é wá, é na gblewhēdo aihon to agōjijē ylando tōn mē, dódo tōn, po owēda tōn po: 9 ylando tōn, na yé ma yī mī se wutu; 10 dódo tōn, na yēn jēi Otó šie de, bō mī ma na mō mī ba wutu; 11 owēda tōn, na yé ko dawhēna ahōvi aihon he tōn wutu. 12 Yēn gbē sō tindo onú susu nado dō hlan mī, šigba mīwle ma sogan hēn yé to dinvie gba. 13 Šigba whenuena ewo, Gbigbo nugbo tōn wá, ewo na plan mī biq nugbo lēpo mē: na ewo ma na dōhó sōn ede mē gba, šigba onú depope he é na sē, ehelē wē é na dō: é nasō lá onú he ja jijo gbē lēpo hlan mī. 14 Ewo na pagigona mī; na é na dē sōn šie mē, bo na lá é hlan mī. 15 Onú he Otó tindo lēpo depope šie wē: enēwutu wē yēn dō, ewo na dē sōn šie mē, bo na lá é hlan mī. 16 Whenu vude, mīwle ma na mō mī ba: podō whenu vude, mī nasō mō mī, na yēn jēi Otó de wutu. 17 Enēwutu omē dele to nuplōntō etōn lē mē dō to yēde sēnsēn, dō, Etēwē ehe é dō hlan mī he, Whenu vude, mī ma na mō mī ba; podō, whenu vude, mī nasō mō mī: podō, Yēn jēi Otó de wutu? 18 Enēwutu yé dōmō, Etēwē ehe é dō he, Whenu vude? mīwle ma yōn onú he é dō gba. 19 Jesu mōhlan dō yé yīn ojlonq

nado kanbiq š, é dō hlan yé, dō, Mī to kinkanbiq to mīde sēnsēn gbōn ehe tōn dali, Yēn dō, dōmō, Whenu vude, mīwle ma na mō mī ba; podō, whenu vude, mī nasō mō mī? 20 Nugbo, nugbo, wē yēn dō hlan mī, dō, Mī na viavi bo sō doavigbē, šigba aihon na to ayajē; mī na yīn awublanq, šigba yé na hēn awúbla mītōn sūn ayajijē. 21 Yōnnu de whenuena é tīn to ajipanu, tindo awúbla, na ojle etōn wá wutu: šigba whenuena é jivi, ewo ma sō fīn awuvivē ba, na ayajē ló dō, yé jī gbētō de do aihon mē. 22 Enēwutu mīwle tindo awúbla to dinvie; šigba yēn nasō wó mī mō, ayiha mītōn nasō jaya, mēde ma nasō dē ayajē mītōn sōn mī de. 23 To azán nē gbē, mī ma na kán onú depope se mī ba. Nugbo, nugbo, wē yēn dō hlan mī, eyīn mī na kán onú depope biq to Otó de, ewo na yī i na mī to oyīn šie mē. 24 Kaka jē dinvie mīwle ma ko kán onú de biq to oyīn šie mē gba; mī kanbiq, mī nasō mōyī, na ayajijē mītōn nido gō.

25 Onú helé wē yēn ko nō dō hlan mī to oló lē mē: šigba ojle ló wá, whenuena yēn ma na dōhó to oló mē hlan mī ba, šigba yēn na dō Otó tōn na mī gbangba. 26 To azán nē gbē mī na kanbiq to oyīn šie mē: yēn ma dō hlan mī, dō, Yēn na yé Otó na mī gba: 27 na Otó lōsu yiwanna mī, na mīwle yiwanna mī wutu, bo ko sō yise dō Jiwheyewhe de wē yēn sōn wá. 28 Yēn tōnjegbonu sōn Otó de wá, bo wá aihon mē: yēn sō jo aihon dō, bo sō jēi Otó de. 29 Nuplōntō etōn lē dōmō, Dinvie wē hiē dōhó gbangba, bo ma dō oló de gba. 30 Dinvie wē mī yōnēn dō hiē yōn onú popo, bo ma sō tinnúwhēdo dō mēde nī kán onú de biq we: gbōn ehe mē wē mīwle yise dō Jiwheyewhe de wē hiē sōn wá. 31 Jesu sō gblōnna yé, dō, Be mīwle yise to dinvie? 32 Do ayi e go, ojle ló ja, mōwē é wá to dinvie, dō yé na vúnvún mī pé, dopodopo mītōn do onú ede tōn kōn, bo nasō jo yēn dopo dai: gānsō é ma yīn yēn dopo gba, na Otó tīn to dē wutu. 33 Onú helé wē yēn ko nō dō hlan mī, na mī nido tindo jijōho to yēn mē. To aihon mē mī na tindo tukla: šigba mī dēji; yēn ko gbawhān aihon tōn.

17 1 ONÚ helé wē Jesu dō, zizé nukun etōn daga hlan olōn, é dōmō, Otó, ojle ló wá; pagigona Ovi towe; na Ovi

lò nido pagigona we: 2 yèdò dile hié na aṣẹ ẹ to agbasalan lẹpo jì dọ nudepope hié na ẹn ewọ ni na ogbẹ madopodo yé. 3 Podọ ehe wẹ ogbẹ madopodo, dọ yé ni y. 4 hié ọkẹdẹ Jiwheyewhe nugbo, podọ ewẹ mēhe hié dohlan, yèdọ Jesu Klisti. 4 Yẹn ko pagigona we to aihọn mẹ; yẹn ko dotana azọn he hié na mi nado wà lọ. 5 Dinvie, Otọ E, yí dewe titi do pagigona mi po gigo lọ po he yẹn ko tindo to de we whẹpo aihọn do jọ. 6 Yẹn ko do oyin towe hia omẹ he hié na mi sọn aihọn mẹ lẹ: towe wẹ yé, hié sọ yí yé na mi; yé ko sọ yin ohó towe. 7 Yé ko yonẹn dinvie dọ, nudepope he hié ko na mi de we wẹ é sọn. 8 Na ohó he hié na mi lẹpo wẹ yẹn ko na hlan yé; yé ko yí yé, bo sọ yonẹn hézéhé zé dọ, de we wẹ yẹn sọn wá, yé ko sọ yise dọ hié wẹ do mi hlan. 9 Yẹn hodẹ na yé; yẹn ma hodẹ na aihọn gba, ọ́gba na mēhe hié yí na mi lẹ; na towe wẹ yé. 10 Podọ towe wẹ onú he yin sie lẹpo, towe lẹpo sọ wẹ sie; yé sọ to gigopana mi to yé mẹ. 11 Dinvie yẹn ma sọ tin to aihọn mẹ ba, ọ́gba ehele tin to aihọn mẹ, yẹn sọ ja de we. Otọ Wiwe, whlá yé he hié na mi lẹ to oyin dewe tọn mē, na yé ni yin dopo, yèdọ dile miwẹ lẹ. 12 Whenuena yẹn tin to yé de, yẹn whlá yé he hié na mi to oyin towe mẹ: yẹn sọ hó yé, dopo sọn yé mē ma dọn, adavo visunnu vivá tọn; na owé wiwe lọ nido yin didi. 13 Dinvie yẹn ja de we; onú hele wẹ yẹn dọ to aihọn mẹ, na yé nido tindo ayajije sie to gígọ mẹ to yéde mẹ. 14 Yẹn ko na ohó towe yé; aihọn sọ gbewanna yé, na yé ma yin aihọn tọn wutu, yèdọ dile yẹn ma yin aihọn tọn. 15 Yẹn ma basi okanbiọ dọ, hié nido fọ yé sọn aihọn mẹ gba, ọ́gba dọ hié ni whlá yé sọn oylan mẹ. 16 Yé ma yin aihọn tọn, yèdọ dile yẹn ma yin aihọn tọn do. 17 Lẹ yé wé to nugbo towe mẹ: ohó towe wẹ nugbo. 18 Dile hié do mi hlan aihọn mẹ; yèdọ mọwẹ yẹn do yé hlan aihọn mẹ. 19 Na yé tọn wutu wẹ yẹn lẹ dẹ wé, na yé losu ga nido yin lilẹwé to nugbo lọ mẹ. 20 Yẹn ma sọ hodẹ na ehele kẹdẹ gba, ọ́gba na yé ga he na yí mi se gbọn ohó yeton mẹ lẹ; 21 na yé omẹ pọ nido yin dopo; yèdọ dile hié, Otọ, te to yẹn mẹ, bo yẹn to hié mẹ, na yewlẹ ga nido yin dopo to miwẹ lẹ: na aihọn nido yise dọ hié wẹ do mi hlan. 22 Podọ gigo he hié na mi, yẹn ko na

hlan yé; na yé nido yin dopo, yèdọ dile miwẹ yin dopo do. 23 Yẹn to yé mẹ, podọ hié to yẹn mẹ; na yé nido hẹn yé yin pipé to dopo mẹ; na aihọn nido yonẹn dọ hié wẹ do mi hlan, bo sọ yiwanwa yé, yèdọ dile hié yiwanwa mi do. 24 Otọ, Enẹlẹ he hié na mi lẹ yẹn jlo dọ ofi he yẹn te yewlẹ ga ni tin to dẹ; na yé nido to gigo sie he hié ko na mi pón: na hié yiwanwa mi jẹnukonna jijo aihọn tọn. 25 Otọ dódóndọ E, aihọn ma yón we: ọ́gba yẹn yón we, ehele sọ yonẹn dọ hié wẹ do mi hlan. 26 Yẹn sọ hẹn oyin towe zùn yinyonẹn hlan yé, bo nasọ hẹn ẹn zun yinyonẹn: na owanyi ehe hié do yiwanwa mi, nido tin to yé mẹ, podọ yẹn to yé mẹ.

18 1 WHENUENA Jesu ko dọ ohó hele, é tónjẹgbonu yí po nuplonto eton lẹ po yí otọ Kédloni tọn godo, ofi he ojipa de tin te, ehe mẹ é biọ, po nuplonto eton lẹ po. 2 Juda, mēhe dẹ e hia, yón ofi lọ ga; na whẹpoonu wẹ Jesu nọ yí fińẹ po nuplonto eton lẹ po. 3 Whẹnu Juda, whenuena é yí awhanpa dopo po awhangan lẹ po sọn ogán yewhenọ lẹ tọn, po Falesi lẹ po de, wá fińẹ, yé po mi-yongbán po, po zòwhán po, po adanwán lẹ po. 4 Enẹwutu whenuena Jesu yón onú he ja e ji, é tónjẹgbonu yí, bo dọ hlan yé, dọ, Menu wẹ miwẹ to dindin? 5 Yé sọ gbọn nẹ dọ, Jesu Nazaletí tọn. Jesu sọ dọ hlan yé, dọ, Yẹn wẹ ewọ. Juda ga, mēhe dẹ e hia, tin to ote to yé de. 6 Enẹwutu whenuena Jesu dọ hlan yé dọ, Yẹn wẹ ewọ, yé jagọ yí godo, bo jai. 7 Enẹwutu é sọ wọ kanbiọ yé dọ, Menu wẹ miwẹ to dindin? Yé sọ dọmọ, Jesu Nazaletí tọn. 8 Jesu sọ gbọn dọmọ, Yẹn ko dọ na mi dọ, yẹn wẹ ewọ: enẹwutu eyin yẹn wẹ miwẹ to dindin, mi gbọ ehele ni yí: 9 na yé nido hẹn ohó lọ di, ehe ewọ ko dọ dọ, Sọn enẹlẹ he hié na mi mẹ, yẹn ma bu de gba. 10 Enẹwutu Simóni Pita, mēhe tindo ohí, dọn ẹn sún, bo hú afanumẹ yewhenọ daho tọn de, bo sán otọ eton adusi tọn dlanai. Oyin afanumẹ lọ tọn wẹ Malkos. 11 Enẹwutu Jesu dọ hlan Pita, dọ, Yí ohí towe do apa mẹ: kọfo he Otọ sie na mi, be yẹn ma na nù in wẹ?

12 Mọwẹ awhanpa lọ po awhangándaho po, po awhangan Ju tọn lẹ po, wlé Jesu, bo bla é, 13 bo plan ẹn yí Anna whéwhé de, na ewọ wẹ yónwhẹn Kaifa tọn, mēhe

yín yewhenq daho to owhá ne mē. 14 Kaifa lq wē mēhe na hóname Ju lē, dō é tin jē dō omē dopo dō kú na gbētō lē.

15 Simōni Pita hodo Jesu, mōkēdē wē nuplōntō devo de wá: omē yinyōnen yewhenq daho tōn wē nuplōntō lē, é sō biq homē hē Jesu yī ohōn yewhenq daho tōn mē. 16 Sīgba Pita sīte to hōngbo go to gbonu. Whēnēnu nuplōntō devo lq, hē yín omē yinyōnen yewhenq daho tōn, tōnjēgbonu yī, bō dōhó hlan ewō he to hōnji hō, bō hēn Pita biq homē. 17 Eñewutu ovīyōnnu hē to hōnji hō, dō hlan Pita, dō, Bē hiē ma yín dopo to nuplōntō dawē he tōn lē mē? E sō dōmq, Yēn ma yín ode gba. 18 Dinviē afānumē lē, pō ogán lē pō sīte to finē, yē mēhe fīomiyōn akán tōn; na é basi avīq mē: yē to miyōnhū: Pita sīte to yē dē bō to miyōnhū ga.

19 Eñewutu yewhenq daho kanbiq Jesu na nuplōntō etōn lē tōn. pō nūplōnmē etōn pō tōn. 20 Jesu sō gblōnna ēn, dō, Yēn dōhó gbangba hlan aihōn; whēpōponu wē yēn nō plōnmē to sinagogu mē, podō to tēmpli mē, ofi hē Ju lē nō yī to whēpōponu; yēn ma dō onū dē to nuglō. 21 Etēwutu wē hiē to kinkanbiq mī? Kanbiq mēhe sē ohó sī lē, onū hē yēn dō hlan yē: dō ayi ē go, ehelē yōn owēdagbē hē yēn dō. 22 Whēnuena é kō dō ehe, dopo to ogán hē sīte to finē lē tōn mē yī alōhōmē etōn dō doasifēn Jesu, dōmq, Yewhenq daho wē hiē to hōgblōnna dō mō? 23 Jesu sō gblōnna ēn, dō, Eyín oylan wē yēn kō dō hēn kunnudē oylan lq tōn: sīgba eyín dagbē wē yēn dō, bē etēwutu wē hiē linu mī? 24 Eñewutu Anna dō ē hlan bibla yī jē Kaifa yewhenq daho dē.

25 Dinviē Simōni Pita sīte bō to miyōnhū. Eñewutu yē dō hlan ēn, dō, Bē hiē ma yín dopo to nuplōntō etōn lē mē? E mōw bō sō dōmq, Yēn ma yín ode gba. 26 Dopo to afānumē yewhenq daho tōn lē mē, mēhe yín hēnnumē mēhe Pita sán otó na tōn, dōmq, Bē yēn ma mō wē pō ē pō to ojipa mē? 27 Eñewutu Pita sō wō mōn, afōdoponeji koklo dose.

28 Eñewutu yē plan Jesu sōn Kaifa dē yī gbāngan mē sīe yē nō dawhē tē: afōnnufīfīmē wē; yē losu ma biq gbāngan owēhēda tōn lq mē gba, na yē ma na dō flu; sīgba na yē nido dū juwayī. 29 Eñewutu Pilati tōnjēgbonu yī yē dē, bō dōmq, Owēhēhō tēwē mī hēn wá

dawē hē go? 30 Yē gblōn bō dō hlan ēn, dō, Eyín dawē hē ma yín oylanwātō dē, mīwlē ma dō jo ē hlan wē gba. 31 Eñewutu Pilati dō hlan yē, dō, Mīlōsu yī i, bō dawhēna ēn kēdēdi osēn mīton. Ju lē dō hlan ēn, dōmq, E ma jē na mī gbōn osēn dali nado hū mēde gba. 32 Na ohó Jesu tōn nido di, ehe é dō dō eo okū hē hunkō é na kú hia.

33 Eñewutu Pilati sō wō gbāngan owēhēda tōn mē biq, bō ylō Jesu, bō dō hlan ēn, dō, Bē Ahōlu Ju lē tōn wē hiē? 34 Jesu sō gblōn dōmq, Hiē dō ehe na dewē, kavi mēde dō ē na wē gbōn yēn tōn dali? 35 Pilati sō gblōn dōmq, Ju dē wē yēn? Akōta towē titi, pō ogán yewhenq lē tōn pō wē jo wē hlan mī: etēwē hiē wá? 36 Jesu sō gblōn dōmq, Ahōludu sīe ma yín aihōn hē tōn gba: eyín ahōludu sīe kō yín aihōn hē tōn, bē awhāngán sīe lē dō hoavūn, na yē ma na dō jo mī hlan Ju lē: sīgba dinviē ahōludu sīe ma yín sōn ofi gba. 37 Eñewutu wē Pilati sō dō hlan ēn, dō, Bē ahōlu dē wē hiē? Jesu sō gblōn dōmq, Hiē dō dō ahōlu dē wē yēn. Hlan opodo hē wē yē kō dō jī mī, podō hlan opodo hē wē yēn dō wá aihōn mē, na yēn nido dekunnū hlan nugbo lq. Mēdēpōpe hē yín nugbo tōn sē ogbā sīe. 38 Pilati sō dō hlan ēn, dō, Etē wē nugbo?

Podō whēnuena é dō ehe, é sō wō tōnjēgbonu yī Ju lē dē, bō dō hlan yē, dō, Yēn ma mō oylan depōpe to ewō mē gba. 39 Sīgba mī tindo owālō dē dō, yēn nī nō dē omē dopo dai hlan mī to juwayī mē: eñewutu mīwlē jlo na yēn nī dē Ahōlu Ju lē tōn dai hlan mī? 40 Eñewutu yē omē pō sō wō awhādo dō, Dawē hē ma gba, adawo Balabas. Dinviē whēbētō dē wē Balabas.

19 1 EÑEWUTU whēnēnu wē Pilati yī Jesu, bō hō ē. 2 Awhānvipē lē sō lōn ojēgbakun owun tōn dē, bō yī sīnyōn ota nē, bō sō yī awū ogēfunwunmē tōn dō nē, 3 bō dōmq, Oyīnjla, Ahōlu Ju lē tōn! yē sō yī alōhōmē yetōn dō doasifēn ēn. 4 Eñewutu Pilati sō wō tōnjēgbonu yī, bō dō hlan yē, dō, Mī pōn, yēn sō hēn ēn jēgbonu wá mī dē, na mī nido yōnēn dō, yēn ma mō ylando dē to ewō mē gba. 5 Eñewutu Jesu tōnjēgbonu wá, yē sīnyōn ojēgbakun owun tōn nē bō sō dō awū ogēfunwunmē tōn nē. Pilati sō dō hlan yē, dōmq, Mī pōn dawē

lọ! 6 Enẹwutu whenuena ogán yewhenọ lẹ tọn, po ogán lẹ po mọ ẹn, yé dawhá daga dọ, Whẹ e do satin go! whẹ e do satin go! Pilati sọ dọ hlan yé, dọ, Mlọsu yi i, bo whẹ e do satin go: na yẹn ma mọ ylando de to ewọ mẹ gba. 7 Ju lẹ sọ gbłonna ẹn, dọ, Míwle tindo osẹn de, podọ gbọn osẹn nẹ dali é jẹ nado kú, na ewọ yi ede do basi Ovi Jiwheyewhe tọn wutu. 8 Enẹwutu whenuena Pilati sẹ ohó he, obu di i humọ talala; 9 é sọ vọ gbàngan owhẹda tọn mẹ biọ, bo dọ hlan Jesu, dọ, Fie wẹ hiẹ sọ? Sígba Jesu ma na gbẹgbingblon de e. 10 Enẹwutu Pilati dọ hlan ẹn, dọ, Hiẹ ma dọhó hlan mi? be hiẹ ma yọnen dọ yẹn tindo asẹ nado whẹ we do satin go, bo sọ tindo asẹ nado dẹ we do ote? 11 Jesu sọ gbłon nẹ dọmọ, Hiẹ ma do ko tindo asẹ de to oji e gba, adavo yé na we sọn aga: enẹwutu ewọ he jo mi hlan we wẹ tindo ylando klóhú. 12 Ehe ji wẹ Pilati din nado dẹ de do ote: sígba Ju lẹ dawhá lélé dọ, Eyin hiẹ jo dawhe he dai, be hiẹ ma yín hnton Sesali tọn gba: medepope he yi ede do basi ahọlu de, jagọ do Sesali. 13 Enẹwutu whenuena Pilati sẹ ohó he, é hẹn Jesu jẹgbonu wá, bo sọ sinai do ofin owhẹda tọn ji, to ofi he yé nọ ylo dọ, Zannutitẹ, sígba to ogbẹ Heblu tọn mẹ, Gabbata. 14 E sọ yín awuwle juwayi tọn gbẹ, to ogán sọdopotọ jlemẹ: é sọ dọ hlan Ju lẹ, dọ, Ml pón ahọlu mlton! 15 Enẹwutu yé dawhá lélé dọ, Dẹ e sẹ, dẹ e sẹ, whẹ e do satin go. Pilati sọ dọ hlan yé, dọ, Be yẹn na whẹ Ahọlu mlton do satin go? Ogán yewhenọ lẹ tọn dọmọ, Míwle ma tindo ahọlu de, adavo Sesali. 16 Enẹwutu whenuena wẹ é jo e hlan yé, nado yin whiwe do satin go.

Enẹwutu yé yi Jesu; 17 ewọ sọ yi gbonu hinhen satin ede tọn jẹ ofi otaka de tọn lẹ, he yé nọ ylo to Heblu mẹ Gọlgota: 18 ofi he yé whẹ e do satin go te podọ omẹ awe devo po e po, ode to awá he ji, awetọ to awá awetọ ji, Jesu tin to sẹnẹn. 19 Pilati sọ wlan owé de bo yi i do satin ji. Owé winwlan lẹ wẹ, JESU NAZARETI TỌN, AHỌLU JU LẸ TỌN. 20 Enẹwutu susu Ju lẹ tọn wẹ hia owé kinkan he; na ofi he yé whẹ Jesu do satin go te sepọ otódaho lẹ: yé sọ kán ẹn to ogbẹ Heblu tọn mẹ, to Gleki tọn mẹ, podọ to Latini tọn mẹ. 21 Enẹwutu

yewhenọ daho Ju lẹ tọn dọ hlan Pilati, dọ, A wlan dọ, Ahọlu Ju lẹ tọn blo; sígba dọ ewọ dọmọ, Yẹn wẹ Ahọlu Ju lẹ tọn. 22 Pilati sọ gbłon dọmọ, Onú ẹe yẹn ko wlan, yẹn ko wlan.

23 Enẹwutu awhanviplẹ lẹ, whenuena yé whẹ Jesu do satin go, yi avọ etọn, bo má ẹn do donú ẹnẹ, dopo hlan awhanviplẹ dopodopo; podọ awú etọn ga: awú lọ ma tindo titọten, yé lón ẹn sọn aga kaka yido. 24 Enẹwutu yé dọ to yéde sẹnẹn, dọ, Ml dike mí tlen ẹn blo, sígba mí ni do ovọ e ji, mēhe tọn é na yín: na yé nido hẹn Owé wiwe di, ehe dọmọ.

Yé má avọ sise to yéde sẹnẹn,

Bo sọ do ovọ awú sise ji.

Enẹwutu onú he lẹ wẹ awhanviplẹ lẹ wá. 25 Omẹ delẹ site to ofi he satin Jesu tọn te, onọ etọn po noviyonnu onọ etọn tọn po, Malia asi Kleopasi tọn, po Malia Magdalení po. 26 Enẹwutu whenuena Jesu mọ onọ etọn po nuplontọ lẹ po, mēhe Jesu yiwanna site to fine, é dọ hlan onọ etọn, dọ, Yonnu, pón ovisunnu towe. 27 Whenenu wẹ é sọ dọ hlan nuplontọ lẹ, dọ, Pón onọ towe. Sọn ojẹ nẹ mẹ wẹ nuplontọ lẹ ko plan ẹn yi owhé ede tọn gbẹ.

28 To ehégodo, Jesu yinyonẹn dọ yé ko dotana onú lẹpo to dinvie, na yé nido hẹn Owé wiwe di, é dọmọ, Ovẹ hú mi. 29 Yé zé núzinzán de do ote to fine, ehe gọ na ovẹn vivẹ; mọwẹ yé sọ ylón tekan de do ovẹn vivẹ mẹ, do atin hisope tọn ji, bo hẹn ẹn wá onú etọn. 30 Enẹwutu whenuena Jesu yi ovẹn vivẹ lẹ, é dọmọ, E vọ: é sọ dẹ ota etọn, bo jo gbígbo etọn do.

31 Enẹwutu Ju lẹ, na é yín awuwlegbẹ wutu, dọ ogiọ ma na do tin to satin go to azán gbọjẹ tọn gbẹ, (na azán daho de wẹ azán gbọjẹ tọn nẹ) biọ to Pilati si dọ yé ni wén asapadahú yeton, podọ na yé nido yín xizé sẹ. 32 Enẹwutu awhanviplẹ lẹ wá, bo wén asapadahú omẹ tintan tọn, po omẹ awetọ tọn po, he yé whẹ do satin go po e po lẹ: 33 sígba whenuena yé wá Jesu de, bo mọ dọ é ko kú, yé ma wén asapadahú etọn gba. 34 Sígba dopo to awhanviplẹ lẹ mẹ yi owán, bo sọ adaja mẹ nẹ, afadoponeji ohùn po osin po sà jẹgbonu. 35 Podọ ewọ he mọ ẹn de-kunnu, nugbo sọ wẹ okunnu etọn: é sọ yonẹn dọ nugbo wẹ é dọ, na míwle ga nido yiase. 36 Na yé wá onú he lẹ, na yé

nido hèn Owé wiwe di, Ohú etòn de ma na yín gbigbà.¹ 37 Owé wiwe devo ga sọ dọmọ, Yé na to pinpón mēhe yé sọwán.²

38 To onú helẹ godo wẹ Josefú Alimate tọn, mēhe yín nuplontọ Jesu tọn de, sığba é ma yín to gbanga, na osi Ju lẹ tọn wutu, biọ to Pilati de na é nido zé osiọ Jesu tọn sẹ: Pilati sọ degbè nẹ. Enẹwutu é wá, bo zé osiọ etọn yí. 39 Nikodemí sọ wá finẹ ga, mēhe wá é de dai to ozán mẹ, é hèn ofusọ zuya po aloe po tọn wá, é yí ojilé kanweko hunkọ. 40 Mọwẹ yé zé osiọ Jesu tọn, bo yí alá do bla é po nuwhẹnkún po, kẹdẹdile owálo Ju lẹ tọn yín to osiọ didi yetọn mẹ. 41 Ojipa de tin to ofi he yé whẹ e do satin go te; oyòwhẹ yóyọ de tin to ojipa lọ mẹ, ehe mẹ yé ma tẹ omẹ depope do gbède. 42 Finẹ wẹ yé tẹ Jesu do, na awuwlezán Ju lẹ tọn wutu; na oyòwhẹ lọ sẹpọ talala.

20 1 TO azán tintan osẹ gbè tọn to afonnufidime, whenuena zinvlu pò to ai, wẹ Malia Magdaleni wá oyòwhẹ lọ kọn, bo sọ mọ dọ yé ko zé ozannu sẹ sọn oyòwhẹ lọ ji. 2 Enẹwutu ewọ dowezun, bo wá Simoni Pita de, po nuplontọ devo lọ po de, mēhe Jesu yiwanyina, bo dọ hlan yé dọ, Yé ko zé Oklunọ sẹ sọn oyòwhẹ lọ mẹ, mí ma sọ yón ofi yé ko tẹ e do gba. 3 Enẹwutu Pita tọnjẹgbonu yí po nuplontọ devo lọ po to yiylí jlodo oyòwhẹ lọ ji. 4 Mọwẹ yé omẹ awe lẹ họnwezun dopọ: nuplontọ devo lọ họnwezun jenukonna Pita, bo wá oyòwhẹ lọ kọn. 5 E fẹ, bo pón e mẹ, bo mọ alá lọ to ai; sığba ewọ ma biọ e mẹ. 6 Whenenu Simoni Pita, he hodo e, wá, bo biọ oyòwhẹ lọ mẹ, bo mọ alá to ai. 7 Podọ dukù, he tin to ota etọn dali, ma to opọ po alá lọ po gba, sığba yé há e dopọ do apadopo na ede. 8 Enẹwutu whenenu nuplontọ devo lọ, mēhe whẹwhẹ wá oyòwhẹ lọ kọn, biọ e mẹ ga, é mọ, bo sọ yise. 9 Na kaka jẹ dinvie yé ma ko yón Owé wiwe lọ, dọ ewọ ma sọgan nọ ma tọn sọn okù. 10 Mọwẹ nuplontọ lẹ lọ yí owhe yetọn titi gbè.

11 Sığba Malia sịte to oyòwhẹ lọ kọn to gbonu, bo to avivi: mọwẹ le é to avivi, é fẹ, bo pón oyòwhẹ lọ mẹ, 12 bo mọ

angeli awe avọ wéwẹnọ sinai, ode to ota dali, aweto to alọ dali, to ofi he osiọ Jesu tọn mlonai te. 13 Yé sọ dọ hlan ẹn, dọ, Nawe, etẹwutu hiẹ to avivi? Ewọ sọ dọ hlan yé, dọ, Na yé ko zé Oklunọ sịe sẹ, yẹn ma sọ yón ofi he yé tẹ e do wutu. 14 Whenuena é ko dọ le, é lẹ ede pón godo, bo mọ Jesu to ote, é ma yonẹn dọ Jesu wẹ gba. 15 Jesu sọ dọ hlan ẹn, dọ, Nawe, etẹwutu hiẹ to avivi? Menu wẹ hiẹ to dindin? E lẹn dọ opahoto lọ wẹ, é sọ dọ hlan ẹn, dọ, Medaho, eyin hiẹ ko zé e sọn ofi, dọ ofi he hiẹ tẹ e do na mi, yẹn nasọ zé e sẹ. 16 Jesu dọ hlan ẹn, dọ, Malia. Ewọ sọ lẹ ede, bo dọ hlan ẹn, dọ, Labboni; ehe yin, Mepłontọ. 17 Jesu sọ dọ hlan ẹn, dọ, A do alọ ogo e blo; na yẹn ma ko heji yí Otọ sịe de gba: sığba yí mēmēsunnú sịe lẹ de, bo dọ hlan yé, dọ, Yẹn heji jei Otọ sịe po Otọ miton po de; podọ Jiwhẹyewhe sịe po Jiwhẹyewhe miton po de. 18 Malia Magdaleni wá, bo dọ hlan nuplontọ lẹ dọ, Yẹn ko mọ Oklunọ, podọ le ewọ ko dọ onú helẹ hlan ẹn do.

19 Enẹwutu whenuena é yin whẹjai azán doponẹ tọn, azán tintan osẹ tọn, whenuena yé ko sù ohon lẹ, to ofi he nuplontọ lẹ pli do, na osi Ju lẹ tọn wutu, Jesu wá, bo sịte to yé sẹnẹn, bo dọ hlan yé, dọ, Jijoho ni tin hlan mí. 20 Whenuena é ko dọ ehe, é do alọ etọn po adaja etọn po hia hlan yé. Enẹwutu nuplontọ lẹ yín homẹhunno, whenuena yé mọ Oklunọ. 21 Enẹwutu Jesu sọ wọ dọ hlan yé, dọ, Jijoho ni tin hlan mí: le Otọ do mí hlan, yèdọ mọ wẹ yẹn do mí hlan do. 22 Podọ whenuena é dọ ehe, é gbò do yé ji, bo dọ hlan yé, dọ, Mí yí Gbigbo Wiwe: 23 ylando mèdepepe tọn lẹ mí jona, yé yín jijona hlan yé; ylando mèdepepe tọn lẹ mí hẹndote, yé yín binhẹndote.

24 Sığba Tomasi, dopo to omẹ wiawe lẹ mẹ, he yé nọ ylo * Didimu ma tin to yé de whenuena Jesu wá gba. 25 Enẹwutu nuplontọ he pò lẹ dọ hlan ẹn, dọ, Míwẹ ko mọ Oklunọ. Sığba ewọ dọ hlan yé, dọ, Adavo yẹn mọ apa ohungan tọn to alọ etọn mẹ, bo sọ yí alọviyeyẹ sịe do apa ohungan lẹ lọ tọn mẹ, bo sọ yí alọ sịe do adaja etọn mẹ, yẹn ma na yise.

26 To azán sịnatọn godo, nuplontọ etọn lẹ sọ wọ tin to homẹ, Tomasi tin to

* Pón, ota 11. 16.

yé de : Jesu wá, le ohòn lẹ to sùsù, bo sìte to sènsen, bo dọmọ, Jijọho ni tin hlan mi. 27 Whẹnẹu wẹ é dọ hlan Tọmasi, dọ, Yí aloyiye yẹ towe wá ofi, bo pón aloyiye, bo sọ yí aloyiye towe wá ofi, bo yí i do adaja sie mẹ: hiẹ yín mayisẹnọ blo, sịgba yisẹnọ. 28 Tọmasi sọ gbłon bo dọ hlan ẹn, dọ, Oklunọ sie, Jiwheyewhe sie. 29 Jesu sọ dọ hlan ẹn, dọ, Tọmasi, na hiẹ mọ mi wutu wẹ hiẹ yise; donanọ wẹ yé he ma mọ bo yise lẹ.

30 Enẹwutu ohia susu devo lẹ wẹ Jesu basi, to nuplontọ lẹ nukon, ehe yé ma wlan do owé he mẹ: 31 sịgba ehele wẹ yé wlan, na mi nido yise dọ, Jesu wẹ Klisti, Ovi Jiwheyewhe tọn; dọ to yiyise mẹ mi nido tindo ogbẹ to oyin eton mẹ.

21 1 TO onú hele godo, Jesu sọ vọ ede dohia hlan nuplontọ lẹ to ohùtó Tibéiade tọn; le wẹ é do ede hia gbọn. 2 Simọni Pita po Tọmasi po, mẹhe yé nọ ylo Didimu, po Natanaeli Kana Galili mẹ tọn po, po ovisunnu Zẹbede tọn lẹ po, podọ awe devo sọn nuplontọ eton lẹ mẹ, tin to opọ. 3 Simọni Pita dọ hlan yé, dọ, Yẹn jẹ whevi hù gbé. Yé sọ dọ hlan ẹn, dọ, Mí na yí he wẹ ga. Yé tọnjẹgbonu yí bo biọ vátlẹ lẹ mẹ to afo-doponjẹ; to ozán nẹ mẹ yé ma wle nudepope. 4 Sịgba whenuena ai to hinhon, Jesu sìte to ohùtó: sịgba nuplontọ lẹ ma yọnen dọ Jesu wẹ gba. 5 Enẹwutu Jesu dọ hlan yé, dọ, Yopọ emi, mi tindo núde nado dù? Yé sọ gbłonna ẹn, dọ, Lala. 6 E sọ dọ hlan yé, dọ, Mí dlan odọ do adusiwaji vátlẹ lẹ tọn, mi nasọ mọ. Enẹwutu yé dlan, yé ma sọgan dọn ẹn na ogégé whevi tọn. 7 Enẹwutu nuplontọ nẹ mẹhe Jesu yiwanna dọ hlan Pita, dọ, Oklunọ wẹ. Whenuena Simọni Pita sẹ dọ Oklunọ wẹ, é sìn whehùtọwu eton do ogo, (na omẹ wẹ é te,) é sọ lón jẹ ohù mẹ. 8 Nuplontọ devo lẹ sọ zọn vátlẹ pẹvi de mẹ wá; (na yé ma dẹn do age, sịgba é sọ awágba fode,) bo to odọ lẹ dọn po whevi lẹ po. 9 Mọwẹ whenuena yé wá age, yé mọ miyónkán to finẹ, yé tẹ whevi de do e ji, po akla de po. 10 Jesu sọ dọ hlan yé, dọ, Mí yí vude to whevi he mi hù dinvie lẹ mẹ wá. 11 Enẹwutu Simọni Pita heji yí aga bo dọn odọ jẹ age, é gọ na whevi gbogbo, kenne é whe sisanwe: le yé sù sọ, odọ lẹ ma tlen. 12 Jesu sọ dọ hlan yé, dọ, Mí wá dúnú.

Mẹdepope to nuplontọ lẹ mẹ ma ha nado kanbiọ é dọ, Mẹnụ wẹ hiẹ? na yé yọnen dọ Oklunọ wẹ. 13 Jesu sọ wá, bo yí akla bo yí na yé, mọkẹdẹ wẹ whevi ga. 14 Ehe dinvie wẹ whlatntọ bọ Jesu do ede hia hlan nuplontọ lẹ, to godo he é fón sọn osio lẹ mẹ.

15 Mọwẹ whenuena yé ko dúnú, Jesu dọ hlan Simọni Pita, dọ, Simọni, ovisunnu Jona tọn, hiẹ yiwanna mi hù ehele? E sọ dọ hlan ẹn, dọ, Mọwẹ, Oklunọ; hiẹ yọnen dọ yẹn yiwanna we. E sọ dọ hlan ẹn, dọ, Yín lẹngbọvú sie lẹ. 16 E sọ vọ dọ hlan ẹn whlawetọ, dọ, Simọni, ovisunnu Jona tọn, hiẹ yiwanna mi? E sọ dọ hlan ẹn, dọ, Mọwẹ, Oklunọ; hiẹ yọnen dọ yẹn yiwanna we. E sọ dọ hlan ẹn, dọ, Yín lẹngbọ sie lẹ. 17 E sọ dọ hlan ẹn whlatntọ, dọ, Simọni, ovisunnu Jona tọn, hiẹ yiwanna mi? Pita gblehomẹ na é dọ hlan ẹn whlatntọ, dọ, Hiẹ yiwanna mi wutu? E sọ dọ hlan ẹn, dọ, Hiẹ yón onú popo, Oklunọ; hiẹ yọnen dọ yẹn yiwanna we. Jesu dọ hlan ẹn, dọ, Yín lẹngbọ sie lẹ. 18 Nugbo, nugbo, wẹ yẹn dọ hlan we, whenuena hiẹ tin aflanmẹ, hiẹ nọ blagbajana dewe, bo nọ zinzquin yí ofi he hiẹ jlo: sịgba whenuena hiẹ na pọyónhó, hiẹ na dlen aloyiye towe lẹ jẹgbonu, mèdevo na blagbajana we, bo sọ dọn we yí ofi he hiẹ ma jlo. 19 E dọ ehe dinvie, do dohia okú he mẹ é na pagigona Jiwheyewhe gbọn. Podọ whenuena é ko dọ ehe, é dọ hlan ẹn, dọ, Hodo mi. 20 Pita lilẹgodo, mọ nuplontọ lẹ, mẹhe Jesu yiwanna, ja to godo; mẹhe dé hlangodo to akónnu eton, to nùdùdù tenu tọn kọn, bo dọmọ, Oklunọ, mẹnụ wẹ ewọ he na dẹ we hia? 21 Enẹwutu Pita mimọ ẹn dọ hlan Jesu, dọmọ, Oklunọ, etẹ wẹ dawẹ he na wá? 22 Jesu dọ hlan ẹn, dọ, Eyín yẹn jlo dọ ewọ ni nọte kaka yẹn na do wá, etẹ wẹ enẹ yín hlan hiẹ? hiẹ to hihodo mi. 23 Enẹwutu ohó he gbapé memesunnu lẹ sènsen, dọ nuplontọ nẹ ma na kú gba: gánso Jesu ma dọ hlan ẹn, dọ, Ewọ ma na kú gba; sịgba, Eyín yẹn jlo dọ ewọ ni nọte kaka yẹn na do wá, etẹ wẹ enẹ yín hlan hiẹ?

24 Ehe wẹ nuplontọ lẹ he dekunnu onú hele tọn, bo sọ wlanwe onú hele tọn: mífẹ sọ yọnen dọ nugbo wẹ okunnude eton.

25 Onú susu devo lẹ tin ga he Jesu wá, ehe, eyín yé na wlanwe yé omẹ pót tọn dopodopo, yẹn lẹnpón dọ aihon lẹsọ na na hẹn owé he yé do wlan lẹ gba. Niẹ.